

బాలాంత్రపు రష్ణికాంతరావు గారు రచించిన
“అంద్ర వాగ్దేయకారుల చరిత్రము” నుంచి

తూము నరసింహా దాను

రామచాసును గురించి చెప్పుకొన్న అధ్యాయంలో గుంటూరు నుంచి దేశయాత్ర చేసుకొంటూ భద్రాచలం వెళ్లి అక్కడ శ్రీరామచంద్రమూర్తికి కైంకర్యాలు చేయించిన రాజు తూము నరసింహారును ఆనే వాగ్దేయకారుని గురించి కొర్కెగా చెప్పుకొన్నాము. అచ్చయ మంత్రి, వెంకమ్మ అనేవారు ఈయన తల్లిరండ్రులు. గుంటూరు వాస్తవ్యాలు. ఈయన త్యాగరాజస్వామికి సమకాలీనుడు అంధ్ర సంస్కృత సాహిత్యాలలోను, సంగీతంలోను పాండిత్యం సంపాదించిన ఈయన గుంటూరులో డెవిజన్ కౌలుపులో లోకోద్వీచ్ఛించే ఉన్నా, పరమాత్మిక చింతతో భద్రాచలం సీతారాములంచే భక్తి కలిగి, భక్తి ప్రత్యోభక్తులైన భజన కేరున తెన్నో రచించాడు. ఈ కేరునలలో రామభక్తి, పరమాత్మ చింత, మేఘంత తత్త్వమూ కలిపి మాత్రమేగాక, సీతారాములకు భక్తితో, సంకేర్తన కైంకర్యానికి ఉపంచాగించే ఉత్సవ సంపూర్ణయ కృతులైన మేలు కౌలుపులు, పొచ్చరికలు, లాలి పొటలు, మంగళహోరతులు కూడా ఉన్నవి. ఈ కేరునలు అంధ్రదేశమంతా భజనకూబముల వారి నోళ్లలోను, ఆ సంపూర్ణయముగల యిళ్లలోను, చిరకాలం నుంచి విసుడుతూ ఉన్నవే.

1. సార్పం భజనచేసి విధము తెలియండి జనులారా వీరు
నిజము గనుగొని మోదమందండి
2. మధ్యమావతి రామనామామృతమే నీకు రష్టకం బసుకోవే మనసా
3. యదుకులకాంభోజి ఎందుకే యా వట్టి బాధలు నీకెందుకే
ఎందుకే బాధలచెందుచు నుండి వందముగా
ముకుద వరదరయనవు
4. యదుకులకాంభోజి సెలవా మాకేక సెలవా రామయ్య
సెలవా మాకేక శరణాగతవరభరణ
భవతరణ రామయ్య
5. యమునాకల్యాంచి కావేలేరంగా నను గావవేరా
కావేలేరంగ నను గావుమనుచు వేడ
రా వేమి సేతురా రాకుమారా
6. తోడె వందన విదె శ్రీరంగా
7. యదుకులకాంభోజి కరుణ యేదిరా రంగయ్య
8. కేగుప్తి రంగని సేవింపగలిగి నమాగ్ర
9. శహన వరదుని గంలేని - కంచి వరదుని గంలేని
10. రితిగ్రాశ రామసహాయ మెన్నబోకో
11. కానడ చెరియా శ్రీరామచంద్రుని సేవజేతమా

నరసింహారును సత్కయించగా భక్తులైన మిత్ర బృందంలో సహా దక్కిడా దేశంలోని పుయ్యేత్తులన్నీ యాత్రచేస్తూ, శ్రీరంగమూ, కంచి దర్శించి, అక్కడ దేవుళ్లైన కేరునలు పాడాడు చెన్నపట్టుం వచ్చి పార్థసారథిస్వామిని దర్శించి, అప్పుడు తిరువ్వోత్తియూరులో వీణ కప్పుయ్యగా రింటేలో బసచేసిన త్యాగరాజస్వామిని దర్శించి ఆయన సంకేర్తనలను విని, అద్వుతానంద పరవశుడై తాను ఆయన ఘనతను ప్రశంసిస్తూ పూర్వాలు చరివాడట. అక్కడ సుంచి నెల్లూరు వెళ్లి రంగనాధుని సేవించి ఆ తర్వాత పరద రామచాసనే మరొక భక్త వాగ్దేయకారుని తోడెనేనుకోచి భద్రాచలం వెళ్లాడు. అక్కడ కొన్నట్లు ప్రధానివి నిర్వచించి నిత్యోత్సవ సంకేర్తనలు రచించి పాశచూండేవారు. అప్పుడిని వైజ్ఞానికున్నారు తానీపాపారి సమృత్యులైని భద్రాచల రాముల నిత్యకైంకర్యాలైనికి యిచ్చిన దాన శాసనం దుష్టుతెవరో చెక్కి వేసినానిని తిరిగి ప్రాయించి, వైజ్ఞాని చేత తిరిగి రాములపారికి కైంకర్యాలకూ గాను వార్షికాలు ఏర్పాటు చేయించారు. నరసింహారుగారూ, పరద రామచాసుగారూ చాలాకాలం భద్రాచలంలో ఉండి నిత్య సంకేర్తనలలో రాములపారిని సేవించుకొని, అక్కడే రాములపారిలో ఐక్యం పాంచారని, తూము నరసింహారును చరిత్ర ఆనే పారికథ వల్ల మనకు తెలుప్పొంది. ఇందులో చాలా సంకేర్తనలు నరసింహాదానుల రచనలే. ‘తూము నరసింహాదాను’ ఆనే ముద్ర, ఆ కేరునలలో కల్పింపుంది. నరసింహారుగారి సహచరులైన పరద రామచాసుగారు కంచి వాస్తవ్యాలు. రామాంకేతంగాను వరదరాజాంకేతంగాను భక్తి కేరునలు ప్రాణినారు. రామచాసును గురించిన అధ్యాయంలోను, త్యాగరాజును గురించిన అధ్యాయంలోను నరసింహారును గారి గురించి యిదివరకే ప్రాపించుకొన్నాము.

ఆకారాది సూచిక

చూడగల్గేను రాముని సుందరరూపము

అరణ - ఆది

రక్షికుడై నీవు గలిగియుండగ వూకు - రామరామ భయ మేలనే

అసావేరి - ఆట

ధన్యుడైతి రీ - దర్శనమున రామ - రాసుడనగ నేలిక

అసావేరి - ఆది

చెలియ శ్రీరామచంద్రుని సేవ జేతామా

అసంద్రైరవి (కన్నడ) - ఆది

పారి నామెర విని రావదేమి శ్రీపారి నామెర విని రావదేమి

అనంద్రైరవి - ఆట

ప్రజసేయుచునుండకై శ్రీరాముని

అసంద్రైరవి - ఆది

థల్రాల్కి నిరుగో మేము పయిన్వైతిని రామ

అసంద్రైరవి - ఆది

చూడ వేడకాంచైనే సుందరాకారుని ముద్దుమోము

అసంద్రైరవి - చాపు

నాపోల్చాగ్గు మేమందు రఘునాథుడు కనుపించే ముందు

అసంద్రైరవి - చాపు

నిద్రాముద్రాంకింత్మైన కన్నుల నీటు జాడ గల్గేను

అసంద్రైరవి - చాపు

నమ్మిన నిన్నే నమ్మివలె రఘునాయుక నీతోడు

అరథి - ఆది

అపథరింపుమి రామ - అపథరింపుమి

అరథి - చాలుప

రామా యని మిమ్ము దలవని యానోరు - రత్ని రోలనవలెను

అపోరి (ధన్యాసి) - చాపు

రామ థల్రాల్చామా శరణన్న నేలిరి మేరా

అపోరి - చాపు

 రామునము జేవనము - భూకావనము పతిషపావనము

కమాసు - ఆది / కాంభోజి - ఆట

ఉర్మాలో జంపాలో మాంచెప్పులక్కుఫీకి

కల్యాణి - ఆట

రామరామ యందే నీ నామ్మిక యేమి తక్కువానే

కల్యాణి - ఆది

ఇందువరన కంలేవే యాసభతీరు - యందైన మును వింలేమే

కల్యాణి - త్రిపులు (ఆది)

సరయుడవని నిన్ను బదుషఁ వేడ నీ వ్యాదయము కరుగేమె

కల్యాణి - త్రిపులు (ఆట)

పాహి శ్రీరఘునాయుక భక్తజనపాల సను బాయుకా పాహి శ్రీరఘుబీర

కల్యాణి - త్రిపులు

 చల్లరె రామున్నై ప్రాలు చల్లరె

కాంభోజి - ఆట

చూడచె నీరు సుదతులార - చూడచె నీరు

కాంభోజి - ఆట

అరుదైన రత్న సింహోసన మందు గౌలవం శ్రీరఘురాముడు

కాంభోజి - ఆది

ఎంతో రమ్ముమై యున్నారి - రాములభవన

కాంభోజి - ఆది

రాముని నమ్మితి నా దేవాము స్మాధి కన్నితి

కాంభోజి - ఆది

 కద్దు వేయగదరే శ్రీరాముల గద్దీగ పురిలోసను

కాంభోజి - చాపు

కవురంపు విడెము లివిగోను, రామ, కరుణ జేకోనుము వైప్పుక్కును

కాఁఫి - ఆట

విరిలంతులాటలు చూడచె మనసెలురి సితాపత్నిని వేడచె

కాఁఫి - ఆట

దోరివతి గూరుచున్నాడు థద్రగిరి నాథు డేషు డేమ్ము చూడు

కాఁఫి - ఆట (బైరవి - ఆది)

రామసూమా మృతమే నీకు - రష్టకం బనుకోవే మనసా

కేరణి - ఆరి / మధ్యమాపతి - ఆట

సీతారమయ్య వైకురమునకులోపుచున్నాము రామ

కేదార - ఆరి

నారాయణ నారాయణ నారాయణ హరీ

కేదార - రూపక

ఏజ వేతాము రాతె శ్రీరాముల

కేదారగాళ - చాపు

శ్రీమానస నవకైరపసోమా రిపుభీమా

కేదారగాళ - రూపక

శ్రీరామ జరురామా - శ్రీసీతామనోరామా! కారుణ్యగుణభామా కొంఱ్యరామా ఖూడ్రరి (శంకరాభరణము) - ఆరి

కోసలాధీశ పంక్తిరథకృత ఏగ్రాయసుకృతిభల

చూడ్రరిక

నిస్తుల వజ్రోపలప్రగిత శాత కుంభ

చూడ్రరిక

శీమజ్ఞానువిజయు మైనైయోంజనేయ నిలయాకృతి

చూడ్రరిక

శీమద్యుమినుణామనః కనేశంయ దివాకరం

చూడ్రరిక

శీమత్యుమస్త భూపాలులు సుందరీసందోహసుందర

చూడ్రరిక

వందన విదె శ్రీరంగ నీకు వందన విదె

తోడె (శహాన) - ఆరి

రామరామ యస్తైతిని

రేశాతీ - ఆట

పాహిమాం కృష్ణానిథే - పరమపురుష శ్రీహారే

దేశీయ - విక

దంతభావనము దడయ కవథరింపుము దశరథ స్వాపనందనా, భక్తరందనా

ద్వ్యాజాపంతీ (దర్శారు) - చాపు

భామాములలారా చీరు పయునవై రాతె

ధన్యాసి - ఆది

దర్శన పురిగో భద్రాచల దర్శన పురిగో

ధన్యాసి - రూపక (ఆట)

లాలి శ్రీభద్రాచలేశ జయులాలి

సపరోజా - ఆట

చోలపాటు

సపరోజా

సీతామనోరా పాహి మాం రామ -

నాట - ఆరి (జంర్ఫాలీ)

సమోటస్తు తే రఘుసాయుక! సమోస్తు

నాట - ఆరి

వందసమిదె ట గణపాథ - నీకు

నాట - విక

జయు జానకీరమణ - జయు విభీషణ శరణ

నాట - జాల్య

నీలనీరిరంగాత్తు నీరిజరింపేత్తు నెన్నడు గనుగొందునో

నాటకయంజి - ఆట

వివిర దశరథరామా నన్నేలిక రక్తించ విరి నీకుప్రేమా

నాటకయంజి - చాపు

నిను సమ్మియున్నహడను

నాదనామక్రీయ - ఆరి

పాహి పాహి మాం రామ - పాహి పాహి మాం

నాదనామక్రీయ - ఆరి

ఎవ రేమన్నారురా రాఘవ - ని స్నేహ రేమన్నారురా

నాదనామక్రీయ - చాపు

నీరాజన పోరతి

నీరాజన పోరతి

రామ! నీవాడనుచీ - యిక నన్ను - భాముల లెట్టుకచీ!

పంతుపరాళి - చాపు (హిందోళి)

ఇంచుకైన సభివానము లేదా యిది నమయము గారా

పున్నాగపరాళి - చాపు

రుష్మి తాకేసోమా రివ్యుమణలు చుట్టె రుష్మి వెయ్యకె ప్రేమచీరను జగ

పున్నాగపరాళి - చాపు

ధన్యోహం బన గడ్డెను నేడుగారా!

పూడ్రరంగ్రిక - చాపు

<u>చెలియతో వ్యాఖంతు లాడనే మనసీతతో వ్యాఖంతు లాడనే</u>	బీలహారి - ఆట
<u>మనుణాధముల వేదపత్రినా - ఆపమానములకు నోర్మగలనా</u>	బీలహారి - ఆట
<u>భాగవతుల పారిరజము పైని జల్లుకోవలె</u>	బీలహారి - ఆరి
<u>కాలి ప్రోరిన మంచినే</u>	బీలహారి - చాపు
<u>నివోము జాపినఁ జూలు - రామ - నిరతము మాకు వెయివేలు</u>	బీలహారి - చాపు
<u>భద్రాశలనిలయ మాం పాలయ పాపనలీరుదే రయ నీరయ</u>	బీలహారి - చాపు
<u>శరణాగత హోషా దాసరింత</u>	బీలహారి - చాపు
<u>ఎటుపందేసేవ మన, కెండ్రైనఁ గిలుగునా</u>	బీలహారి - రూపక
<u>నోరూరు గదవె శ్రీరాముని దలచిన నోరూరు గదవె</u>	బీలహారి - రూపక
<u>తేర నాపాలి శ్రీవీరరాఘవ లోకాధార మాధవ శారి తేరా</u>	భూపాల - ఆట
<u>మేలుకో సుగుణాలవాల ఊనకేలోల భక్తపాల నీరుర మేలుకో</u>	భూపాల
<u>అపరాధి నపరాధిని రామయ్య, నే</u>	బైరపి - ఆట
<u>కోరండపాశి యదుగో! కోరండపాశి యదుగో!</u>	బైరపి - ఆరి
<u>సాప్మి నా మెర వినకణ్ణావేమి - రామసాప్మి</u>	బైరపి - ఆరి
<u>మంగళం రాధా భుజంగారు వరవల్ల</u>	బైరపి - జంపె
<u>వ్యాప్తిగానే సెలవా - ఒంగ భువిలోని -</u>	బైరపి - త్రిపులు
<u>కల్పో లేడో - శ్రీరాముడు - గల్పో లేడో</u>	మధ్యమావతి - ఆట
<u>సెలవా మాకుసెలవా</u>	మధ్యమావతి - ఆట
<u>స్సారి వెడలెను - రాముడు స్సారి వెడలెను</u>	మధ్యమావతి - ఆది (చాపు)
<u>కరూగు పోరతు లివ్వారే, శ్రీరాములకు</u>	మధ్యమావతి - ఆది
<u>మాచి సేవింతము రారే - శ్రీరాములను - జాచి సేవింతము రారే</u>	మధ్యమావతి - ఆది
 <u>జయమంగళం నిత్య శుభమంగళం - మాత్రి సీతమ్మకు</u>	మధ్యమావతి - ఆది
<u>రయూనిథే! రయ యేదె రామ!</u>	మధ్యమావతి - ఆది
<u>నేడగదా నా జన్మ సఫలముగ - నిన్ను జాడగంలే</u>	మధ్యమావతి - ఆది
<u>ఎందు కలిగినాపు డెల్ఫూర రఘునందన నీ వెందు కలిగినాపు డెల్ఫూర</u>	మధ్యమావతి - చాపు
<u>రామా నీరయ రాజు వ్యూర్కమా నీమరి లేదా</u>	మాంజి - ఆరి
<u>విమి తోర దేమి యుపాయమే రామయ్య నా</u>	మారువ - ఆట
<u>రామునామపంజరమే యుల్ఫారెను - రమేషులార చూడకె</u>	మారువ - ఆట
<u>నిద్రుర బుచ్చరే శ్రీరాముని నిద్రుర బుచ్చరే</u>	ముఖారి - ఆట
<u>ప్రాజ సేయరే బంగరుప్రాల, ప్రాజసేయరే</u>	ముఖారి - ఆట
<u>పరాకు</u>	ముఖారి - ఆది
<u>రారా రఘునందన లీలిచినఁ బల్గువేర భక్తచందనా</u>	ముఖారి - ఆరి
<u>నిదుర లోనియవె రాముని! సీతమ్మ నీపు! నిదురలోనియవె రాముని!</u>	ముఖారి - ఏక
<u>పొచ్చారికై యుండునే లిక్కితులార</u>	మోహన - చాపు

జాగేల పాందెదరు సభియులారా వీరు

మోహన - రూపక

సెలవా మాకెక - సెలవా రామయ్య

యదుకులు కాంథోలి - చాపు

రామ రామా యస నోరు రాదటే - ఓ మనసా!

యదుకులుకాంథోజి (ఆనందైరవి) - ఆది

కళలమా భృద్రుసల నిలయముడు

యదుకులుకాంథోజి (కస్సుడ) - ఆది

ఆరగించవయ్య రాఖువ అతివతోడను నేరముతెంచక

యదుకులుకాంథోజి - ఆట

చాలూ రాములేవ దౌర్కిన చాలూ - రంగసేవ దౌర్కిన జాలూ

యదుకులుకాంథోజి - ఆట

నిద్దుర బుచ్చవే రాముని నీపు మంచి సుద్ధులు చెప్పవే భాచిని

యదుకులుకాంథోజి - ఆట

ఇదిగదా సులినమునకు మూలము ఇదిగదా

యదుకులుకాంథోజి - ఆది

ఎందుకే లూవట్టే భాథలు - నీకెందుకే ఎందుకే భాథలు

యదుకులుకాంథోలి - ఆది

కరుణ యేరిరా రంగయ్య నీ

యదుకులుకాంథోజి - ఆది

పదరే సభియులార వీరు పదరే చూతాము

యదుకులుకాంథోజి - ఆది

మనసా నీకి దురభీమాన మేలనే

యదుకులుకాంథోజి - ఆది

శరణ భృద్రుసల నాయక - కావు కాపు

యదుకులుకాంథోజి - ఆది

కవేలేరంగా సను కానవేరా

యమునాకల్యాణి (సింఘభైరవి) - విక

నారాయణ శ్రీమన్మారాయణ

యమునాకల్యాణి - ఆది

 రామ యిందాక యెందు లోయునావ్యా

యమునాకల్యాణి - ఆది

శ్రీరామ జానురామ శ్రీసీతారామ

రూపక

 రంగవి సేవింపఁ గలిగినమ్మ - పంచ్యారి మోహన

రేగుష్టి (మోహన) - ఆది

రామరామ యందునో ఆప్మమా వట్టే పాపురమున సుందునో

రేగుష్టి - ఆట

విమాకచీ మనసా - శ్రీరాముని -

రేగుష్టి - ఆది

పారే వీ యింధకు ప్రాధునలేచి

పరాళి - చాపు

 రామనహోయ మెన్నుదికో - భక్తి

పరాళి - రూపక (ఆట)

అరిగో భృత్రార్తి - గొఱబి

పరాళి - ఆది

నిన్న జాచుభాగ్యము నా కన్నుల కెన్నులేకో! రామ

శంకరాభరణము (సారంగ) - ఆది

పవేంప వేంచేయ సమయము రామ

శంకరాభరణము - ఆట

రామరామా యసవే - ఓమనసా శ్రీరామరామా యసవే

శంకరాభరణము - ఆట

రామా నీ వెందున్నహడవో భక్తురాజి రక్తించును బూనవో

శంకరాభరణము - ఆట

 విమరకచీ మనసా - రఘురాముని -

శంకరాభరణము - ఆది

నమోనమో దాశరథే నమోనమో

శంకరాభరణము - ఆది

సందేశ సేయవలు రాకాలే! సుందరులార!

శంకరాభరణము - విక

దారిట్టుడని మా - సరనమునకు రావేమా తగునా జగన్నాథా

శంకరాభరణము - చాపు

వరదుని గంభీరి - కంచి వరదుని గంభీరి

శహన - ఆది (ఆట)

వినవే శ్రీరాముని కథలు - నోటి

శహన - ఆది / సారాష్ట్రి - ఆది (ఆట)

వనభూంధవ వంశ - వార్షికోముని రథువరుని జాతము రాలె	శుద్ధసాహేరి - ఆట
పవళించెనమ్మా! శ్రీరాములు! పవళించెనమ్మా!	శ్రీ - ఆట (చాపు)
పవళింపవయ్యా! రామయ్య! పవళింపవయ్యా!	శ్రీ - ఆట
నేడు గడూ రథురాముని పదములు చూడగలై మనకు చూడు	సాహేరి - ఆది
పయనమై యున్నాను శ్రీరాముల పారున్నిధిక	సురట - ఆట
ఇంతనెనరు గలిగిన దైవము లిక నెప్పురు కీరామూ	సురట - ఆది
అంగజిసనక సారంగగనయన నీకు మంగళం జయమంగళం	సురట - జాల్య
దాశరథితోడ సరిదైవ మేరే - మన -	సురలీ - ఆది / జాగల - ఆట
హౌయవత్తు సలవే - ఓ జనవీ - హౌయవత్తు సలవే	సురలీ - ఆది
నీకు నాకు దంటలే శ్రీరామ - నీన్ను విచెచ్చోసులే	సురలీ - చాపు
ఇంకా సంసారముతో బొందేలా - శ్రీరాముని దలచక	సౌరాష్ట్ర - ఆది
విదిరా నీరయ రార నాష్టు	సౌరాష్ట్ర - ఆది
ధజనశేస విధము తైలియండ - జనులార పీరు	సౌరాష్ట్ర - రూపక (ఆట)

ఆరాణ - ఆరి

ఎళ్లవి

మాడగట్టెను రాముని సుందరరూపము
వేదకలర శ్రీధ్రాల్రి విథుని రాఘవప్రథుని నేడు

చరణము(య)

కఱకు బంగారుమక్కలుము - మొత్తయు కస్తూరితిలకము
సరసవైన భోషులు కరుణ - గుత్తియు క్షోయు గలుగువానిని
ఇందువరదనమందు సుందరర మందహసము మొత్తయుగ
నందైన వెదరయురమునందు ముత్యపు సరులు గలవాని
నీలనీరదదేహము మేలి పసిఁచేలము
చాలభ్రతజనులఁ బ్రోవజాయ పదములు గలుగు స్వామిని
రత్న మంటపమందు సీతారమణి వామాంకమందు నెంతో
యత్నముగా మొత్తయు మ మైలు యినకులాంబుధినోముని రాముని
ఇరుగడలఁ జామరము లిడఁగ వరుస ముత్యాల గౌడుగు లడర
నరసింహారావు డెరుటఁ తేయు నాట్య మపథరించు స్వామిని

అస్టావేరి - ఆట

పథ్య

రఘుకుడు నీవు గలిగియుండఁగ మాకు - రామరామ భయ మేలనే
షైవాబాన జగద్రుతక నే నీ కట్టమే గోరితి మోత్థాంచుక రామ

సరణయ(య)

అరిషంగ్వర్గములనే నదరి తెదరి పరుల - నాశ్రయించఁగ మాకేలను
మరుగులేని రామమంత్ర మనే పం -
జరము గలుగు లేని జీయకు మని ల్రోచె

చెలగి యా సంసార చక్రమునను రకిలి - సొలిసి వేసార మాకేలను
అఱసులై నపారి నన్యాయముగు లేరి
కలపరమంద మాకేలను

మేర లేని సంసారవారిధిలోను - లేరి మునుగ మాకేలను
కోరి భద్రులై కూలువానుని లేరి
నారసింహదానుడని యునా నాకెక

అసాహేరి - ఆరి

పళ్లవి

ధన్యుడైతి వీం - దర్శనమున రామ - దాసుడనగ నేటికి
అన్యుల వేద నే నాసలేయక యూ - పన్నురక్షణ నిస్సె - సన్మతి సేయుచు

పరిషాము(లు)

ముందు వీం శ్రీపాద - మందున్నయుందియు - లందముతో ప్రోయఁగ -
సుందరమగు మునికులురవరద రథు -
నందన పరయుగ - మందు మనసు జేరిగ

నిడయలైన వీం తొడలైనై కడజేత్రు - పుణ్యమితునయు యుండఁగ
అడగునకు వీం - రిడు పదపద్మము -
లెడేసేయక మరిఁ - దడయక సేవించి

సరసముగను శ్రీ - వరభల్రాచలమె వీం - కిరపుగనుండే నేడు
వరముఁడై తాము - నరసింహాసుని -
నరసి హాచెదు రథు - వరాని కరుణానే

ఆనందైరవి (కన్నడ) - ఆది

వళ్ళవి

చెలియ శ్రీరామచంద్రుని సేవ జీతామూ
మన కరపువీఱ రాములతోడు గలసి యుందామూ

చెఱణము (౧)

భక్తజనులతోడు గూడే పొతుచుందామూ , యొక
యుక్కెలోనే ముక్కెకాంతమెప్పు గందామూ

అఖుములన్నీ పారజిమ్మి సుఖము గందామూ , మన
రఘుకుల్లాసోము నింరు రా రమ్మందామూ

సాధుజనవారుడవి చాటుచుందామూ , జగ
న్నాథుడేతడనీ మరిలో నమ్మియుందామూ

భద్రాచలేశుని పాదము బట్టుకుందామూ , పట్టే
భద్రముగ మరిలోను బెట్టుకుందామూ

దాన్నవైరులతో బొందు లాసియుందామూ , మనము
డాసి తూర్పు నారసింహాని వాసి గందామూ

ఆనందశైలి - ఆట

పట్టవి

పారి నామ్యుర విని రావదేవి శ్రీపారి నామ్యుర విని రావదేవి
థిర్మగిరి దూరంబని మరచియున్నావో

చరణము(అ)

కరిరాజు నీకు చుట్టుమా వాని
మ్యుర విని వేగ మకరి ద్రుంపమా

దిక్కీమ్యాక మూకెవరు యాంత
లరయు చుండెన్నైరు లరసి నీరుదురు

వెఱవకుమని పల్గు రాదా తూర్పు ము

ఆనందభైరవి - ఆది

ఐధ్యాలి

పూజ సేయుచునుండరే శ్రీరాముని

అనుష్టాబి

పూజేసుయిరె ప్యాత్యురోజ పీరమునందు
రాజకమారుఁడె రఘుకళోత్తంసుని

పరిషాము(7)

గంథపుష్టములచే గంథవేద్గృతో భవ
ఖంథవిమోచను పదపద్యములయందు

పురిచించి ముత్యుల సరములు మెడచిండ
థరియుచి నిరశము గుత్సిగా వాసనమున

థూపలీపము లిచ్చి గోపాలదేవుని
ప్రశేష నమ్మితిమని దంపికతో వీంరు

మంచి వీంగడపాటు పంచారయుఁ గూర్చి
మింరినథక్క నర్చించి శ్రీరాముని

థరితమో థల్మాల్పురమున నెలకొన్న
శరణాగతత్తూఁ లిరుదు గల్లినస్సుని

పారిపారులకు దూసుండనగ బరగి తూము
నరసింహాసు నేమరకుండచోధిని

ఆనందశ్లోరపి - ఆది

ప్రభువి

భద్రార్థిక నిదుగ్గే మేము పయనవైతిషి రామ
భద్రుని సేవించుమాగ్గ పదవి గంభీరి

చరణము(లు)

విసంయముతో భక్తులకు బిస్మిలించి వీరు
చనుమని యాజ్ఞసేయులకు సంచలింపుచు

ఎందుడౌర్చిన సుఖము యింతైన లేదు, గో
విందునిఁ గొళిచిన ఫలమెందు సరిరాదు

చిస్మనాలేనుండి గ్రోహము తెన్నో చేసితి నా
పన్నురక్తవి రంచి యన్ని భాసితి

భద్రార్థివాసుడె మనకు భారకయంటి నితర
శుద్ధమైములదిక్కుఁ జూడనని యుంటి

సారసనేత్తిరో భక్తివీరి యుందము తూర్పు
నారసింహాపోషికటిఁ తేరి కందాము

ఆ నంద్రైరవి - చాపు

పద్మాలి

చూడ వేడకాంచెనే సుందరాకారుని ముద్దుమోము

సరణము(లు)

చూడ వేడకాంచె భక్తి - తోడ సితాకాంతు సన్నిధి
 గూడ వేడకపొటులు - బాటే యాడే కన్నులనిండ
 చందురు గేరుమోమున - మందహాసముతోడ దాసుల
 సందరిం ల్రోవరలచు గో - విందు సుందరమిందుఁ గన్నుల
 తేటకస్తూరి తిఱకము ల - లాటమందు మెజయుభక్త
 కోబీ ల్రోచు శ్రీభర్త - కథరనిలయుని గన్నులనిండ
 వాఁఁ ఖిగుల భద్రులై - వాసుఁ డెప్పుచు నారసింహ
 దాస పాయిదయ కపలమున ని - వాసుడెన సొంపు గనుల

ఆనందశైలి రపి - చాపు

పట్టవి

నాపారీభాగ్య మేమందు రఘునాథుడు కనుపించె ముందు
పాపమతెల్లను బాపు శ్రీరాముల - రూపము కనులకు రూథీగ గనుపించె

(ప్రశ్నలు)

బోరసి బోరసి యున్నందుకు తం - బుర చిఖతలు బూనినందుకు
తఱుచైన యైండ మధ్యప్పావేళయని - వెఅవకలోయు కోవై దూరినందుకు

మంచిసామ్యుల దార్శ్మాకుడు నవ - మన్మథ రూపమువాడు
యైంచగలేరు గారీశ వాగిశులు - మంచివారలక్కు మంచివాడు వాడు

వామాంకమున సీత యున్నరి - రఘువరు నెడ్దూయని చిన్నది
సౌమిత్రి శరదాప సహితుడై యా - రామస్వామిక సర్పభజంబై యున్నవాడు

సకలాఖములు బయలురికెను - రామస్వామి సన్మిథీవ దౌరకెను
ఆకలంకమైన చేలసలరు రాఘువృషాటీ - కొక్కలైన గలరె యహోయని పిలిచెను

మునీజసులకుపెన్నిధానము రామ - మూర్తి భద్రాద్రి నివాసము
జనలోకమున నారసింహానుడను - పెరిగి దొడ్డేరు పెట్టుకొనుందుకు

ఆ నంద్యాలై రపి - చాపు

పద్మార్థి

నిద్రాముద్రాంకింతమైన కన్నుల నీటుఁ జాడ గగ్గెను

అసుఫల్యవి

శర్మార్థి నీలయ నాపాలి దైవమ రామ
శర్మ సీతామనఃపర్వత్యుంగ నీరు

వర్షాము(లు)

తశకు ముంగురులచే దిలకము మెఱయగ
కలికిచూపులు గుల్మగా
వర్ణాప్యగా చంద్రవరనమందున నవ్య మొలకలేత్తగ
ముద్దు ముత్తియుచుండెదు నీరు

మరనుని విళ్లన వహిమ దీంచు నీ మంబి కన్మోమలతీరు
సరమలమైన నీ చక్కని చెక్కిత్తు మొదలు మేఘమయోలు
మృదుగాత్తమున నీరు

వరేషామ మకటి పావనకుడలంబులు వైజయంతికమాలలు
కఱుకు బంగరునేలకాంతులు దీపింప
నరసింహాసు డేమరక సేవించు నీ

ఆరథి - ఆరి

పట్టవీ

నమిగున నిన్నే నమ్మివలె రఘునాయక నీతోడు
 నెమ్మిది నివతే శ్రీచేదుదౌర లెమిగ్గ మఱి లేదు
 యిమ్మిహి నీదాసుధిగా నను బ్రహ్మ నిర్మిశాడు
 గ్రమ్ముక్కొనేడు నాపదలెల్లను బహాసమ్మతి తోడను జిమ్మెండే దౌరవని

చరణము(లు)

మించి నే జేసితి దాసత్యము కొంచెమనక సేడు
 యించుక నీకృప గరిగిన రాజించును యిదె చూడు
 సంచితప్రారభంబుల నెల్లను కొంచెఱచి చూడు
 మించి యాఱు దాలేన పిమ్మట మరి
 నెంచరాని పద మొసగురువట యిక
 ముందుగ వీం పారాళ్లములం దంది చూడగంలే
 పాందుగ వీకథలే మరి కాసందముతో వింటే
 సుందరరాములై గతి యని ముర మంది దెల్చుచుంటే
 విందుగ మాయింలేక రమ్మని వందన మొనరించిన దయసేతువు
 తిరముగ ధర్మారులమం దౌక యిరవచేసి వీంరు
 కలకాలము దాసుల శ్రోచుటకై బీరుదు పూనినారు
 ఆరుదుగ నరసింహాసీ వెంటను మరిగి తిరిగినారు
 కరుణను మాపాలిటి సీతావరుడ వనఁగ వెలసిన రఘురామ

ఆర్టిష్టి - జాలువ

ఎడ్జెటి

ఆవధరింపుచేసే రామ - ఆవధరింపుచేసే

ఆవలీలల చామరములు సేవక జను లేయుచున్నా

చరణము(౩)

రజత దండధారు లిదె పరాకు దెల్పుచున్నవార

వీణ గానరవము సేయుచు విబుధు తెదుట నిలిచియున్నా

నిన్న గౌలుచు వేడ్కు జనము లున్నవార తెదుట నిలిచి

భర్తనగ సుఖామ రామభర్త నీరిరశ్యామ

ఆశతోడ నారసింహాను డెపుకు గౌలుచున్నా

ఆహారి (ధన్యాంశి) - చాపు

ఫలాచి

రామా యని మిమ్మి దలచని యానోరు - రాతి రోలనవలెను
ముహ్మార్గీక రాతి రోలనవలెను

చరణము(లు)

బ్రతికేనన్నాళ్ళు నీ భజనఁ జేయుట రామా ! భవలంభవేచనము
అతిరయాపరుడని యార్త్రరథకడని - యానందపదవలెను శ్రీరామా !

కన్న లున్నందుకు ఘున్నైన వీంమూర్తిఁ గనుగొంటే భాగ్యమున
ఎన్నగ భయములేకన్న రథకడని యున్నదే సాధకము శ్రీరామా

వాసిగ భద్రాచలేశుడవని నిన్ను నాన నెతేంగితి ని
న్నాంశి నరసింహదానుడనని నే దౌసలొగ్గివేడెతి శ్రీరామా

ఆహారి - చాపు

పట్టపాత్రి

రామ భూర్ధ్రిధాము శరణ్య నేటిది మేరా
అంతట నీవేగతియని నేనాళించితినయ్యా

చరణము(ఱ)

రంగుగ నీ నవరత్న కెరీటము రమ్యత జాపుమంటే
ముదముతోడే నీ ముంగురులిటు చూపి ముచ్చుకుమంటే

కరుణతోడ నీ కష్టారతిలకము కన్నుల జాపుమంటే
సురులిరమగు నీశాగకన్నుల నన్ను జాచి ల్రోపుమంటే

పొందగు మకరము భోలు కపోలము సుందరతను గంటే
అందమయిన నీ మందహస మిపు ఉందు జాపుమంటే

సంతతింబునను సరయుచ్ఛారయమున జాల నుంచుమంటే
కంతుజనక నీకాంచనచేలము గానపించుమంటే

కర మరురుగ నీకోదండము జాపి కఱవు దీర్ఘమంటే
కంకణములు గల కరయుగములు మదిని గోరుచునుంటే

అందెలు గట్టిలు గల మృదుపదములు నమర జాపుమంటే
మేఘశ్యామల సుందరమగు నీమేను వేల్కై జాపుమంటే

పతితుల నేతిడె లిరుదు గలదని ప్రత్యుతిగ వింటే
నరుదను జడచను భూనహినుడను నన్నేలు మటంటే

అత్యాశకయని అరమరసెయక యరసి ప్రోపుమంటే
జంట బాయుకను వెంట నుండి నాయింట నుండమంటే

నీరాసులవతె నే సేపటేయులకు నేర్చు నేరనంటే
థరణి థదగిరి వరదరామచానుని దయ నేలుమంటే

గౌణం : శ్రీ ఆక్రమిండె శ్రీవిష్ణు రాజారావు, కాంచెన్నాడు.

కమాసు - ఆది / కాంథోజి - ఆట

ఎల్లామీ

రామనామవేంబ్రివనము - భక్తవనము పత్రితపావనము

చరణము(10)

పారిరాగుల జతగూడయము వారి
ననురినమును గొన్నియాడయము
రఘువరుని సత్కార్థులై బాడయము -
శ్రీధరుని గౌణ్ణివారి వీడయము

రాముడె దౌరయని పల్చురము -
యుతుర రాజసేవకుల యలుకయము
భక్తి ప్రేమ జనులవీద జీలుకయము -
భువి పాపరులను జాచి యిశుకయము

ఖట పుష్టిరముని రాటురము -
యువ భీటుల దూరముననె మాటురము
యూ చెటుల సంసారాల్చి రాటురము -
యొక్క చిల్డెకనె యథుముల వీటురము

శేషాయిగని ప్రైక్కురము -
రఘు వీరు కథలు విని సాక్కురము
దుర్మృష్టయాదుల దెగచెక్కురము -
మరి విబుధాహితుల హంరు దక్కురము

సిరి సంపరులు విడజిమ్మురము -
నరసింహేవనుని నెర నమ్మురము
భద్రగిరి సాథునకు దేహ మమ్మురము -
అనితుర యోగమున నుంట నమ్మురము

కల్యాణి - 46

ఎణవి

ఉయ్యలో బంపాలో మాయెప్పులక్ష్మీకి
కరి కుచ్యాలించిన గోపాలునకు

చరణము(య).

ఒడ్డారించిన దౌడ్డ రనుజాల జడ్డ లంచిపి మా
కడ్డ బోడ్డున నొక్కుపుడ్డె తల లున్నబీడ్డను గన్నబీడ్డనికి
ఆలమున దనుజాల దునిమి దైవాలవిన్నప మాలకేంచి
గైరింప కోల లమరిన బాలుని గన్న బాలునికి వుయ్యలో
ఆపన్నులక్కల ప్రోలై శోభనాద్రీపై నరసింహారూపమయి
పాపములెల్ల బాపదగు నీరు పాపని గన్న పాపనికి

కల్యాణి - ఆది

పట్టి

రామరామ యంటే నీ సాచ్చిక యేమి తక్కునానే
కాబితూర్ధ ఘలదాయక రఘుకుగోముని తారకనాముని రాముని

చరణము(య)

కూరగాయమాటలు వదరెరవు కూబైకైన రావు
గోరుకొలది శ్రీనారాయణ యని సారెపారెకము చాలేపలుకుము
గాసిచెంది తిరిగినఖల వించుక గానవైతిలివికును
వాసిగ థర్మికిరీశుని మనమున దలచుచు నరసింహాసుని గనుగోచి

కల్యాణి - తృపుటి (ఆది)

ప్రథమి

ఇందువరన కంటేవే యాసభతీరు - యెండైన మును వింటిమే
(దు) ఇందుశేషరు డారిగాగ పు - రందరాదులు గొల్పు తగరా
ట్స్యంరనుం డెదె నారసింహాని మందిరంబున గొల్పుతీరెను

పరిషము(లు)

వరుణాపురముకన్న వాసపుంధకన్న బైథవమున నెక్కువై
(దు) నారసింహాని చర్య లెళ్లను మెఱుపు జాంబునరపు గోడల
తరుచుగా లిథియంచిరి గురుతుగా మృదువరములందున

శ్రీకరముగ రత్నసింహసనమున చెలియ జానకితోడతఁ
(దు) ప్రాకటంబుగ దీనజనులకు బ్రాపు దౌర్చ దివ్యవిగ్రహ
రాపు గన్మాధార శేయుచుండె పొకశాసనపందితుని సభ

గానమునకు ఛొక్కు గంధర్వాధుతే ఖునత చౌచ్చరికోయు
(దు) దీనజన పెన్నిధానమనగను దేవరాయని వ్యారయమందున
మానుగ వేంచేసియుండెడు మానమేతుని కొలుగుతూటము

కల్యాణి - తృపుటి (ఆట)

ఎల్లాం

సదయుడవని నిన్న బదష్ట వేడ నీ హృదయము కరుగదేవి
ముదముతోడ గరీంర్తు నాంద నెరను గని శ్రోచుటకు మది యిం
పారవ వేగమె కరలి మకరిని మద మణంచి కరీంర్తు భ్రోచిన

పరిషము(యి)

శర్ణాగతత్త్వాం భీరుధాంకుడవని శర్ణుల శర్ణా ఉంచును
మొరలిఁఁ నీ యార్కోపరికి మును గరుణాతో నష్టయుపటంబులు
పీరముగను దయచేసి కురుథూవరుని బారి దోహంగ జేసిన

కడవేడ్ర్చతోడ మున్ ఇడగు భ్రావ్యాఱు డోక్కుఁఁఁకి డటుకు లివ్యగ
దదయుకను భక్తించి సంపద లిఁఁ నీరగు శర్య లిక నే
సుడునేర ననంతశంయనాథ్యాద వనగ వెలసిన మహోరయు

కరిపారినరుల నీ పరసి శ్రోచిన వార్త గుటేగా నే విన్నంతనే
వెఱపు బాఁఁడు లిరుటుగల నార్మార్వ నీవని మదిని నెంతో
పీరముగా నెఱనప్పిత్తిని నరసింహాసాపన పరాత్మ

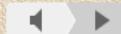
కల్యాణ - త్రిపుట

ఎల్లామై

పాపో శ్రీరఘునాయక్ భక్తజనపొలు నను బాయిక్ పాపో శ్రీరఘువీర
పరమదియాకర పాపో జనోద్ధార లైష్యవిదూర మాం

చరణము(లు)

వారిపాహా శరీరా వనరుపాచిత్త వంశపూషనాకార
పూర్వారగంథీర శ్శీరాంథోధిరిహోరాపాలిత పాండవ పరమోదార
సూరిజనమందూరా రణజంయశార వ్యాక్షీకహోర వరసుకు
మార శ్రీరఘువీరమంధరథీర వ్యానిమునోవిచోరా
వరదాశ్రిత పొలనా - శ్రీలత్క్ష్మ నరసింహాదానువన
అరిదరశార్ద సందక గదాయుధధర పరగరుడ కేతన లసత్క్ష్మనకంబరధర -
పురహార ప్రముఖభీపందిత షుండరీక నయన శ్రీధర -
నిరతిశయ గోవింద మాధవ నిథిలలోకానంద భవహార పాపో శ్రీరఘు

గానం: శ్రీ ఆక్తోండ శ్రీనివాస రాజారావు, కాంచెన్ట.

కాంథోజి - ఆట

ఎళ్లవి

చల్లరె రామున్నై పూరు చల్లరే
చల్లరె విరణజాలు లాజలు మాల్లెలు
మొల్లలు మంచి సంపెంగలు

చరణము(లు)

సితానివేతుని భ్రాతి వినుతిచేసి
శ్రీతితోడ బారిణాత కషుమములు

సంలితముగ భక్తి చాల దీపింపగ
మొలక వెన్నులుగల తులించములు ఔన

నీరుగన్నేరు ఎన్నీరు తీరు వకశ
సారన దవన బంగారు పుష్పములు

వాసిగ నరసింహాసువి వ్యాదయ ని
వాసుడౌ శి శినివాసున్నో బూలు

కాంటోబి - ఆట

ప్రభువి

చూడట వీరు సుదతులార - చూడట వీరు
బావము నిర్మి చూడట వీరు - వేదవలర రామవిభుని యొంచ్చురము

పరిషమ(లు)

స్వారివెడలి స్వాధీన వేంచేసు - కోరి తునకమరస పోరతు లందిచ్చి

కమలముసై మంచుకణములవలె మించి - శ్రవణిందు కణములు చాల మోమున గ్రమై

తాళవ్యంతములను తిరుపులందరు గూడి - వేళచల్లాను వీచుచు కన్నెత్తి

జారు కశులు కస్తురారి తిలకమును - తీర్మైన చూపులు దేరి కన్నులనిండ

వీరి భర్తాటి విపోరుడు నేడెరె - సారసింహాని ల్రోవ నాథుఁడై వేంచేసు

కాంటోజి - ఆది

పర్మి

ఆరుదైన రత్న సింహసన మందుఁ గోలువాయి శ్రీరఘురాముడు
మెఱుపుతో దగు నీలచేఖ మన సీతా సమేతుడై రివి వీకర నేడు

చరణము(౧)

సరిలేని మాక్కెక చతుంబు బహుతుండునకే తోడతఁ బట్టగ
పెఱవొప్పి లక్కుఅండు విల్లునమ్ములు దార్శి వెనుకరిక్కున విల్పగా
సరస శత్రుఘ్నుండు కరము లొరుయ్యనఁ జాచి చామరంబులు విల్పగా
పరమథక్కులైన పవమాన సుతుఁడు శ్రీపారాంబుజము లొక్కుగ నేడు

సారెసారెకు విధీషుఖదు నాస్పామి పౌరురిక యసుచును డెల్పగా
కోరి సుగ్రీవారి వీరవానర వరులు గొలుపు సేయుచునుండగా
శేరి వోదమున వశిష్ఠ గాఢేయు లాశిర్మాదములు సేయగా
భూరిథేకశంథ మొఅయు కాపాళధ్యనులు భోరుకొల్పును ప్రోవగా నేడు

జిగి గుల్చు కమనీయ శిల దివ్యాంగనలు శృంగారములు సేయగా
పాగడొదు మాటేక్కవేదిక ప్రథలు దిక్కుంజము రంజిల్లగా
సాగైన నురుటఁ గస్తూరికా తిలకంబు నిగినిగను ప్రథ లీనగా
నగణేతంబుగ నంయాధ్య నాయకశు కోరీ హరితేజమునఁ లీంగగా నేడు

కాంటోబి - ఆరి

పట్టవి

ఎంతో రఘ్యమై యున్నది - రాములభవన
 మెంతో రఘ్యమై యున్నది
 కంతుకోబీజితకంతి గలిగి థువి
 సంతతమును రామచంద్రులుండు గృహా

పరిషామ(లు)

పాపన బైనట్టే థక్క కదంబము
 సేవేయఁగ మన సీతావరునిగృహా
 ఇంపుగ వీఱ వాయించుచుఁ కీర్తన
 లింపుగ జేసి కీర్తింప రాముని థవన
 కొత్తగ త్రౌన రిత్తరు ప్రతిమలు
 మొత్తమై మెఖయ రఘూత్తముని సదన
 వాఁ గలుగు థక్కవరులు గూడే నుతీఁ
 జేసి వేడవేళ శ్రీరాముల సదన
 కోర వేదు తూము నారసింహానీ బ్రోచు
 థీరుని భద్రాది విఠోరుని సదనము

కంఠోచీ - ఆరి

పట్టవి

రాముని నమ్మితి నా దేహము స్వామి కమ్మితి
కాపకోచీ సుందరకారుడైన శ్రీభద్రాచల

(చరణము (య))

శ్రయము లేనిరి పారుష్యము లేనిరి
భయము లేనిరి యొకరికి బాధగానిరి
గావున పయున్నై పాపనమో న
శ్రయపాత్ర నాథారము చేసుక

ముజ్జగంబుల కెళ్లను మోదవైనది
సజ్జనజీవనము సంసారతారకము
రజ్జువీడము భక్తులక్షణయొగము కాళ్ళను
గజ్జకట్టే తంబూర ఘనముగ బట్టి స్నేరణశేయుచు

భాసురమైనది భద్రార్థిశునికొలుచిరి
మోసము లేనిరి భక్తమోక్షతుర వినిరి
వాసుదారుల కెళ్లను పంద్యమైనది
వాసుదాను నరసింహారు ఉన్నపేర లరి

గానం: శ్రీ ఆక్తోండ శ్రీవిష్ణు రాజురావు, కాంచెన్నాడ.

కాంభోజి - చాపు

ఎల్లాచి

కట్టి వేయగదరే శ్రీరాముల గడ్డిగ మదిలోనను

కట్టి వేయరె బీరు దిట్టముగా యోగ

ప్రాథీపిక్తచి పట్టు వదలకుడ

పెరణమ్ము(లు)

గుత్తి యును స్తుంభము భుక్కీయనెడు మురొపంపు పురిత్తూలను

ప్రిరమైన వ్యాత్ప్రమ్మవర సరనములోన

నొరులు రాతుడ గరిమ శ్రీరాముని

చూడ రూపము లేరలే వానితో మాటలాడ శక్యముగారలే

చేడియ యిక్కెన జాడవెరకే వాచి

తోడి తెచ్చి వీవాడ వదలకుడ

ఓరుపేరు లేదుగా మనలో అత్యుక్కారుడై విలిసీల్లుగా

సారస్వతీ మున్మ ధీరుడై గోపిక

లారజే జేపిన చోరుండు వీడిచి

వారిజాతీ చూడవే యా చిన్స్యుయాకారుని గన నేరవే

వేఱులేక తూము నారసింహానియింట

భారకుడె యును సారసనాభుని

కాఁఫి - ఆట

ఎల్లామై

కవురంపు విడము లివిగోను, రామ, కరుణ శేక్కానుము
నిష్టాంధ్రే సితానెలత అందిచ్చేదే

పెరిణము(లు)

పర్మిష్టోక లిచ్చిపచ్చ లవంగాలు
మెచ్చుయిన యూలకులు బింబితమై యిష్టుపుటు

కాను నారికేళ థండములును యింతో
రాచంచూగ్గుమైన దాచిన యుతముగ

పండు జాజీఘలములు పలుచని జాపట్టి
దండేగ నరసింహాసు ఉర్మిచేపి

కాఫి - 46

ప్రభువి

విరిలంతులాటలు చూడరే మనవెలది సీతాపత్ని వేడరే
సరసంపు మో మున చిరునగ వ్యోగ కరకంకణంబులు ఘుళ్లి ప్రోయహ

చరణము(లు)

కలికిచూపుల నీటు గుల్మగ నెంతో కనషైగలను నీటు చిల్మగ
అలికుంతంములు మో మందు గునిసియాడ చిలుకలకొలిక యూ సీతారాము లాడెఁ
ఉరమందు ముత్యాలసరములు యెంతో చిలుకల పలుకులు మెఱయగవింత
బంతులు కేలుసాని శ్రీకరమైన నవ్వుల కాంతారాము లాడెఁ
శృంగారరసములు గుల్మగ నెంతో అంగన లిరదెస బాడగ
రవముద్దుటుంగరములు వేళ్ళ మెఱయ సీతారాము లాడెఁ
కందర్యఃసకుదు సీత యాదు కందుక త్రీచానిపుణాత
పాందుగ భద్రార్థియందునగాక మరెందు గలదు ఓ యందువదనలార
తాటంకములొరసియాడగ మంచి తణతు కస్తురిలొట్టు నీంగ
కాటుక కన్ములకొతి మెఱయగ సీతా కాంతుని మో ము తా గనుగొని యాడెఁ
నీరి భద్రార్థి విపోరుడు తూ ము నారసింహాని భ్రోచుధీరుడు
కోరి తిజగములు వారక నొకటిగ తేరిని పుపుల చెండ్రాడెఁ

కాఁఫి - ఆట (కైరవి - ఆరి)

పట్టి

దౌరధలై గూరుచున్నాడు భద్రగిరి నాథు డేటిం డేమె చూడు
వెఱాపైన చామంతి విరులదండలు చాలముతేయుచు
ధరియించి మురిత సీతను గూడే

చరణము(లు)

పురుషంజి ముత్యాల సరులు కెంపుల తాళి
వెఱయుచు నుండగఁ జిరునప్పు మొగముతో

కంచనచేలము గనక కేరీలము
లాంధనములు గల లక్ష్మార్జునేదె

విరుల చప్పగమునఁ బరమ భక్తులు గొల్పు
నరసింహాసుని నరసి ప్రశ్నయఁకు

గానం: శ్రీ ఆక్రమించే శ్రీవిష్ణు రాజూరావు, కాఁసాడ.

కీరతాంశి - ఆది / మధ్యమావతి - ఆట

పట్టవి

రామనామా మృతమే నీకు - రక్తకం బనుకోవే మనస్సా
కామక్రోధ లోభారులను - ఖండేంచు నీనామమిచు

దరణము(లు)

తల్లి తండ్రి యైవరు నీవు - తల్లిపోవువేళ రారు
యైళ్ల బాంధవులు చుట్టూలు - యేమిగతి కల్పింపలేరు

ధనమంచ కలిగియున్న - తనతోడుత తగిలిరారు
తనయు తెంద రున్నగాని - తనవిధిఁ దశ్మాపలేరు

నేరిచి నేరక సేయు - నిత్యకృత్యవిధులు నేడు
సారస్వతున కలించి - నారసింహాసునిఁగూడే

శైవార - ఆది

ప్రథమ

సితారామయ్య వైకురమునకు బోష్పమన్మాము రామ
భూతలమున దాసులకు ప్రతితితో దండము లెట్టే

చరణము(లు)

కాళ్ళుకు గజ్జులు గట్టే ఖునముగ తంబుర బట్టే
మేలినితో భీర్మార్మాముల మఱవక చూచుచు మేము

మోరముతో గోదావరి నాథారము జేసికనీ
సాధుజనుల వెంబడి మేము సరగున శ్రీరాములగూడ

వాసిగాను వరదరాముడూని వెంబడి మేము
రోసి వాంఛలు కోసివేసి రాముల జూడ

కూరినితోడాం తూము నరసింహాసులము
ధారుణి సురులకు మేము రండము దండము లిడుచు

శైవారము - రూపక

పట్టవి

నారాయణ నారాయణ నారాయణ పారే
నారాయణ ఘనముని నారాయణ శారి

చరణము(య)

కరుణాకర శరణాగత భరద్వా మృగుదుచరడా
అరుణారుడా లీంబాదుర చరడా భవహారడా

కస్తూరి మదరేఖారచన ముఖోఫ్యా
ముష్టకమతాంగద మోహి శుభేఖా

వరభుర్లాపలవాసా వరమృగుణధూపా
వరదరామాసాస్వయం భూషాఖిలవేపా

కోర్కెళ్ - దాపు

ప్రభువి

ప్రాజె చేతాము రారె శ్రీరాముల
ప్రాజె చేతాము రారె పుండరీకాశుని పదపర్వములకు పీపీరు పుష్టుల

పరిచయము(లు)

నపరత్యు పక్కముల నపనవలాడెడు
నపతులునీ దశములు నయముతోడుత తెచ్చి

గొప్పంగి లేకణు ఘనమైన కమలములు
కాంతి చేమంతులు కడయేద్వృత్తో తెచ్చి

మొల్ల సుగంధములు కొల్ల దెబ్బిన
మత్తెపుష్టులు మంచి మందారపుష్టుముల

వరథర్మగిరియందు వరదరామహానుని
హాయదయ కమలమున నురికి బేసియునాగడు

శ్రీరాగోళ - రూపక

పట్టవి

శ్రీమాను నవ్వక్రపనోము రిష్టాము
రాము శ్రీ భద్రాచలధాము

రిష్టాము(లు)

నారాయణ మథుసూరన నీరేజనాథ
సారస్వత నారదుత శ్రీపద్మనాభా

ధరణివర కరుణాకర వరమునిజనహోష
సురవందితచరణ భవతచరణ

కనకంబర వరమణిమయకంచన సద్గ్ంపో
దినకరవంశాంబుధి యోషధీశా

కుడలమణి మండిత గండప్పలోభా
చండరనుజభండన వేరండా

ధీర మహోదార యలోభార యశస్విర
భూరిదింయాప్యారా రఘువీరా

రామ ఖునశ్శామ బుధ్సోము జనకాము
సౌమయవరదా సురసుతనాము

భూమిసుతా సోతా సన్మాము కవిరాము
శ్రీమరంయాధ్యా మంజూరాము

అంభోరుపూ కుంభోర్మివ సంభావితచరణ
జంభాంతక మణిసద్గుశశ్శాము

శీఛలా బందురాష్ట్రా మరుణోష్ట్రా నిజహేషా
ప్యాషాస్వయం భూషణమణిభూషా

కటీలాలక శోభిత ఘుట నిలలాకలేతులూ
చెటులాసుర పటలాంతక జయ జయ

మునిమాను వనరుపూ శోభన దినకరరూపా
వనజాలుతలోచన రఘువల్లభ

శ్రీయుత సుతవాంయును తామేయులోపాయ
సాంయక రఘునాయక ఘలరాయక

మనువంశాంబుధిసోము వరమునిజనపరిషాలూ
దనుజాంతక నరసింహే వనచరణ

ఘుస్తరి (శంకరాభరణము) - ఆరి

పట్టి

శ్రీరామ జయిరామ - శ్రీసీతామనోరామ! కారుడ్యగుణామా కొసల్యరామ
నీల నీరదశ్యామా నిత్యశోభనామా! ధౌలలోచన కామా భద్రార్థిభామ

చరణము(య)

సంపెంగకైలమును వారు శిరోజముల నలది
యింపుగ చందననలుగు లింతు లిడేయెరరు

ప్రీటిజలమును బాగుగా మజ్జనమాడే
సన్మపు వల్యలు రాల్చు సమయ మిరించే

నవతుల్సీ మార్లికలు నవ్యశృంగారముగ దాల్చి
కవగోచి చక్కరకోంరి గైకొను పీవేళ

మాయూ మానుషేష మునిజనావనతోషా
మాయూదానవతోష మంజూఖాషా

కయీలకుంతలజూల కోలైమన్స్కథలీల
చటుల క్రూరిఫోల సామానలోల

సరయూతీరపిహోరా సాధుజనావనథీరా
గురుతరవోక్కోర కోమలాకారా

సురులిరకంచనచేల నరసింహవసీలా
వరదా శౌర్యవిశాల భకానుకూల

చూ రిక

కోసలాధీశ పంక్తిరథకృత పూర్వసుకృతపతల పరిపాక్షాగ్య విస్మయర పుణ్యరయ సదవతారః ।
నిఖిలజన నయనానంద కందిత సుందర కెమారః । విజయుర్మి మయనత బుధ మనోరథ సాధల్యబాల్యః ।
ఆంప్లిపంకజ పరాగలేశ యోగటిత గౌతమ సంయమిప్రవర దుర్ఘరశాప సంతాప హరాహల్యః ।
దివ్యప్రశుంధానుసంతతి పంచమహార్య నిష్ఠర్మైః । పాయస గుడార్య ముద్గాదన తింత్రిణీ ఘలరస
సర్వతీలతైల శాయాన్న వ్యాఘ్యానవర్య భోజులేహ్య చోష్య పానీయ భుక్త విశిష్ట షూర్ధ ఏవితీకృత
సమస్తచేతన విదుర్ఘర దనుజ నిలిడ తమః ప్రవ్యోతనః । భద్రగిరి వరశిథర సౌధాంతర విపోరః ।
శ్రీ రథమువిరః । లక్ష్మీస్వాంహ రామయాస్థిష్టరః । కురదకోరకరరః । ఆస్కాన్ రథతు॥

చూ రిక

నిష్పత్తి వ్యవస్థలపురిత శాత కుండ కథ్య వేరికా కవాళార్గళ వాతాయనే!
 మరకతమణినీలిద తోరణమాలికాలంకృత ద్వారధుబంగే! నిరంతర
 మంగలాచార కలిక సాధ్యుజన సంస్కృత గంధసార కస్తూరికా కాళ్ళిరజన్మ
 కర్మమ వినివారిత నిజసందర్భునాగత నానాదేశ పరివృత్త భూషణ సంఖుట్టన
 రజః ఏంబ ఏంజరి తరంగ వల్లిమతల్లి విలాస భాసురే! నిష్పత్తి వ్యవస్థలపురిత
 చరణమూల్యరత్న దీపికాడంబర విడుంబమాన దర్శకాలింబిత చతుర్దిగ్రాజ
 సదనాంతరాళే! సుప్రతీకోదార్య కథాలేథన విచిత్రతర బహువిధ పటుతర
 పటువితాన మనోహారే! శ్రీస్తోజ శిథరహారిషాలుకచీజ చంద్రరజ స్నేహసామేయ
 ఘలక్రముక తొంబులవల్లి నందన సంయుక్త ముద్గుకొమోరజల సంపూళ రకనకాలుకే
 భర్మ నిర్మితుకోలికా కలిత మరాళ శాల్మలీ తూలానెనల్పుతల్న శిరశ్శరణ
 పార్వతీశేషోఫాన మానితసూన మల్లికాతల్పిత మృదుపర్యంకే!
 లైరేప్యాసహాశయానం పతంగపుంగపయానం సపీన నాగవల్లి పూగథండ
 ముక్కాచూర తొంబులభాదితం! రథిత రితిసుతం పంచామందల శితశర్మరతోయ
 కీరథ్యవహారం! శ్రత్యంతవిహారం! సీతామంతినీ కృత నికృత నీరాజనాయ్యపవారం!
 లత్తీనరసింహ రామయాస హృస్మందిర విహారం! సకల జగద్భురణ జాగరూక
 నిరా ముదభిరామం! శ్రీరామ మహాం వందే!!

చూ రిక

శ్రీమద్జ్ఞయవిజయ వైనశేయంజనేయ నిలయాకృత మహో ముఖమంటపాశ్వంతర సమాసిన సమయారథిందభవ
కందర్గురిపు సంకుండన బృందారక సందోషోనల వివస్యత్సు కర్మపరుణ మరుద్రాజరాజ రాజవోషి
సమ్యగ్గంద్యమా సపదరాజీవా రాజీవ శరశకోటి జగన్మోహనావత్సారా ఇన తారాధిష నిఖాస్యపరి
కుసుమిందముక్కావళి సంవిత లసద్దుషిషు భీషణేషు చయువిలుంరిత బాహాయల సుబాహా తపనీయ వాతాయు
దైతీయ త్రిశిరిః థర్యాషణ మహోకాంయాతికాయ దేవాంతక నరాంతక విద్యుజ్జీవ్యోగ్ర్మిష్టుర విరూపాషి
థూప్రాష మకరాష శక్తిత్స్ఫూంధక్క ర దశకంర ప్రభృతి నిశారకంరా కంరశాందర్య తృపోకృత శంభా |
శంభకాపాశ మురళీవిషంచీకా పంచమ స్వరాంచితాసున గానానవద్య పంచమవోవద్య రసప్రమోద వ్యాదయ జలజాతా |
జూతరూపమయ ప్రథా భాసమానసేత్తు | నేత్తర్వ్యయ కరుణావలోకనామృతథారావర్ష ప్రప్రార్థిలోకా |
తోకాలోకపర్యంత భూషిత కుసుమందార హరిందన హర్షింధవ శరరిందు సితారవింద శేషాంచిప్రథూష కాశ
ప్రతీకాశ కే త్రిఘాసా | ??? మాఘానమాన తారకమంత్రపరన విఖుధనమస్మార మానసా | మానసరాజిత రాజమార్ణా |
మరాశాధ్వ సంధూతి దేశనాభి మహోత్స్మూ | ఉత్సులరశ వ్యుకోచాతసీ గుచ్ఛ బలభీదుపల సజలజలదశ్యమ వివ్యు రనీయ
చిత్తవ్య రశిథా మానసికాచ్చతాళి దశ ఘులేకాఘలేత స్వృప్తవ్యజనామల ధవళాతపత్ర సుందరతర రజత దండప్రజనామర
పుండరీక బంధుమందల సంపూజ్ఞ రిమా శశాంక సురర్మణ పాంచజన్మాద్యనేక సార్ప్మోమ శుభలాంశన విరాజమానా |
మాననీయ జనతాశయ ధృతకరదీపికా ప్రతిఫలిత వివిధమాణిక్య కనత్స్ఫూండల రుక్తాందవ కృగ్రందర్యయ దర్శకా
మండనాయిత తారకా ఘునసారానాస్త్ర్య సపరతన నీరాజనాభరామా | భుర్మాచల రఘురామా | లత్మీస్యసింపా రామమాన
పూతుమల క రికాథామ | ధామాపహాతాయుత తిగ్నిధామా సమేనే సమేనే సమః ||

చూం రిక

శ్రీమద్బాధ్వినిసుతామనః కజేశయ దివాకరం
 రశవరనముథ కమల నీశాకరం - సౌజన్యగుణమచేరత్నాకరం - భృకుజనవీశీకరం
 త్రైభువన సుఖాకరం సనక సనందన సంగేవిత శరణారవిందం - సచ్చిదానందం

గోవిందం విఖుఢజనపరివృత్త మునిజనానందం - శ్రీముకుదం - ఆరుణారుణ
 కోటీతుల్యప్రథామకటు కంరాథరూ నీలబీమూత సమాన వైభవ సుందరాంగం
 కరుణాపోంగం - దాసదాస నిజయాస హృత్కుమల వికాసం - మునిజన మనోళ్లాసం

భాసురమందహసం - శ్రీతర్వారల నివాసం - స్వరకోలేవిలాసం - త్రైపురహర
 విరింబి నారదారి మునీంద్రస్తుత దివ్యసుందర వేషం - మృదుమథురథాషం
 శ్రీరఘుకుఠూషం - నారింహారాహాషం - భృతేహం

చూ ఇక

శ్రీమత్సుమస్త భూపాలజుల సుందరీసందోషాసుందర నిటలసమగ్ర కుకుమస్విట
విలక్షణాలక్షణ చరుణారపింద బైథిలీ శాంతకుథ కుథత్సుచ కుథ సంభరిత
మృగమవరసార ఘనసార కాళ్ళిరచందన పలీర కర్మమాంకెత వక్షప్రదేశం - సుప్రకాశం ||

వేరండతుండాయమాన వేరండతుండాయమాన దోర్మండఫండ మండెతకోర్య మహోద్దీండ సంధానకాండ
పాండెత్యరండన కృతథండన రిపుమండలం - గండఫుల ప్రతిబింబిత వ్రేక్కతకుడలం ||

చిత్తరత్సుచావీకరయుత మకు కటకుగుళీయక మంజీర హోరకేయూరముఖ మణిభూషణ
ధగద్భగాయమాన కోలీకోల్యర్కు త్యంకృతనరణ విరాజితం - భవనిర్మితం ||

సమస్తమునీజన హృత్సుమల క్షురికాంతరవసంతం - చంద్రానన విరాజితం - భరానుర విరాధ
దశకంధరముఖ్య నీచిధినీచర నథర రణరంగ విరారన కారణ ఆనివార్య కౌర్యాశ్రేర్యం -
సాగరసమాన గాంధీర్యం ||

సకల జగజ్జన సంస్కాయమాన తారకనామ మహోమంత్రాజ స్వరూపం - వరగుణ కలాపం ||

ధర హిమధర శతతార తారకనీకర నీహోర హీరడెండేర ఘనసార మరాళపలీర
వియ్యిజ్ఞారీ హారిహార్యైరావణ శరకము విసర శరత్సుమయ ధరాధర హాలధర, శారద,
నారద, పుండరీక, కుడలీశ, పాండురుచి నిరసన యశోవిశాల దశదిశాఫాగం -
మహోస్నేషుత్థాగం ||

శుక, సనక, సనందన, సనత్సుమార, సనత్సుమాత, నారద, కశ్యప, విశ్వామిత్ర,
పరాశర, వ్యాస, శాసక, వశిష్ఠ, వల్మికిథవ ప్రముఖ బుప్పిస్తుత చరిత్రం -
మహోంద్రనీలోత్సులనిభగాత్తం ||

వివిధ రులిర ఘనమందిర కంచ్చోపరిభాగ విరచిత నానావ్యాధ మంజులతర సౌలథంజీకా
పుంజరంజీత విరితినూతిన రంభాస్తంబాయమాన చతుర్యుర మరకతమానే బంధతోరణ మారికాలంకృత
సభామంటప ప్రదేశ గారుడోపల పుష్పారాగ భనిత సింహోసహానీనం - కొస్తుభ భద్రాయమానం ||

శ్రీమతీశ్వర లక్ష్మణ భరతశత్రుఖు పాసుమత్సుగ్రీవ విశ్విషణాంగద జాంబవత్స్యముఖ పరివారసమేత
పట్టభి రామంద్రదేవం - దేవదేవం ||

సమస్త రాజుధిరాజ కోటీరఘులీత మణిరాజరాజ నీరాజనకృత విరాజిత పదరాజీవం -
కరుణారస స్వభావం ||

అనూనగాన వేఱ విశాఖినార మృగంరత్సాళ సృత్యావర్య బైథిలీ నీరోద తూము సృంపాదాసాభిధాన
విరచిత గద్యపద్మానవద్య విచ్ఛానవరత వ్యార్యం - వేచాంతవేద్యం - మమ కణైవతం - మమ జనకం -
మమ భక్తముకేపరం - శీథదాచల ధామం - నిరంతర మహాం నమస్తరోపి ||

గానం : శ్రీ ఆక్రమేణ శ్రీవిష్ణు రాజురావు, కాచేనాడ.

తోడె (శహన) - ఆరి

ఎళ్లు

వందన విద్యుత్ శ్రీరంగ నీకు వందన విద్యుత్

చరణము(లు):

వందనబుది గోవింద పరాత్మగ

బృందారకముని బృందశర్ము

కుదరదన శరదిందు వదనమును

దేందు శేయనగు సుందరవర్ణా

అంగజ జనక విశాంగ తురంగ భు

జంగశయన ధవథంగ శఖాంగా

ధారాధరనిభ ధీరవిశా

పొరవార సమాన గంధీరా

తీరయుభయు కా - వేరి మధ్యసు వి

హోర త్రైగదాధార మహోత్ము

మురవిరణ తూము నరసింహోవన

పరమయుకర - పొతక హారణా

దేశాభి - ఆట

పథ్మా

రామరావు యస్వాతిని
 రామరావు యస్వాతి రాజసుము విష్ణువై
 శ్రీమతో శ్రీధర్మార్త్రిధామునిఁ గస్వాతి

చరణము(లు)

కానిపోరి పనులు నేఁ గడవేడ్కు నొసిరించి
 కడకు కాలునిచేతిగాని నోర్చి
 పూని దుర్యాఘాటి పుంజములను జీక్కి
 మానవాధముడై మసలితిగాని

 రినము నెనిబిది జాముల నొక్కిగడియుంటేన
 మనమున రామునిమోమ పరించి
 ఖనుల సంగతి గూడే కాలము గడవక
 రినములు వ్యధముగా తిరిగితిగాని

దారితప్పి సంసారమునను జీక్కి
 కారుమాట ఉడే కాలము గడపి
 భూరి దుర్యాశముచే బోక్కుచు సాక్కుచు
 సారసాతునికథ రవి దెలియైతి

తనివిరీరగ భవతాపత్రయము నొరి
 మనసు చంచలమంది శునకమువలెను
 రినము పొట్టకోరకు ఖనిచములు లేక
 ధనవంతులను వెంటఁ దగిలితిగాని

వాసిగ ధర్మార్త్రివాస శ్రీనరసింహా
 దాసుడనని నీకుద్సొల్స్ట్రితిని
 రోస్సి యిహాము లెళ్లఁ ల్రోస్సి మనసు కచురు
 చేసి గోలగ లేక చెడేపోతిగాని

దేశీయ - విక

ప్రభువి

పోహమాం కృపానిధి - పరమపురుష శ్రీపారే

చరణము(లు)

మోహలోభతాపశమన - మునీజనాభిషందితా

దనుజమర విదారణ - దాన సుజనపాలనా

థక్కరంరనా కృపాళ్ళో - థవ్య సరసిజాననా

వారణదిపాలనా - వైరిమరమిరారణ

సారసింహాసన హృదయ - సరిసరినకరప్రఫ

రిఘావంతీ (రాము) - చాపు

పట్టవీ

దంతధావనము, దడయ కవథరింపుము దశరథ నృపనందనా, భక్తచందనా
రంతిరక్తక దానపోషక దనుజాంతక శృంగారవంత శ్రీరామ

చెరణము(లు)

పూషుణు, తువయించే పుష్యపురుషులు సంతోషముతోడ నేడు
శేషయున నీ విశేషము జాడగ
రోష రహితమని భాధింపు చున్నారు

ఆజభవామరులును నథిలసన్మినివరులు నథిలదిక్కులు రెళ్ల
భజనచేసి కృషుడయు కోరికతోడ
గజబిలిగా నిస్ను గాలిమున్నారదే

వాసిగ భద్రాల్పివాసా శ్రీనరసింహాదానపోషక రాఘువా
అసించియున్నాడ అసభు నీ దర్శన
లేశముచే జన్మవాసన లడగునని

ధన్యోః - అది

పట్టవి

భావూ మండలారా వీంరు పయనవై రారె
ప్రేమవీరగ ధర్మైల రాములఁ జాతాము

చరణము(య)

చాలగ గొతమినరి స్నాన మయ్యము
మేలైన ప్రసాదములు మెక్కివచ్చును

సురలు మెర్చిమాడగా కేస్నరులు ప్రోయగ
గుతుకుగ రాముఁడుపెంట్లే కౌడైనాడగా

శైతశుద్ధనవలి చిత్రతరముగ
భూపుత్రిక వివాహమున సౌమిత్రి గొల్యగ

కన్సుల పండువ్యగాను గాంచవచ్చునే మంచి
పొన్నలై నిండ జల్లి పాగడవచ్చునే

కూరిబీళ్లోడుత తూర్పు నారసింహాండె
వారక భద్రాది కేగువాడెనాడగ

ధన్యాస్మి - రూపక (ఆట)

పట్టవి

దర్శన మధిగో భద్రాచల దర్శన మధిగో
దర్శన మధిగో శ్రీహారికే మందిరమై
సిరిగలికి వెలసేకి, కిరిస్తుముని యొక

చరణము(యు)

తథతథత్తుళు దిక్కబములు బ్రసరింప
లలితమైన కాంతి గలిగిన గోపుర

పరమ పతితులను జావనులుగఁడేయు
హారిమందిరమై మెరయుచుండె రక్త

ధరణిలోపల తూర్పు నరసింహాసుని
దౌర్య యేయు శ్రీభద్రగురు యుత్తముని యొక్క

(లాలిపాట) నవరోజు - ఆట

ఎల్లరి

లాలి శ్రీభద్రాచలేశ జయలాలి

లాలి శ్రీనిజథక్తవాస జయలాలి

రసాయి(లు)

రంగైన నవరత్న మంటపంబునను
బంగారుతొట్టులో బాగుచీరగను
శృంగారముగ సీత సేవింపుచుండ
హంగుచును నిదురలో అంగసలు పాడ

పటుతరంబుగ మెఱయ భాసురకీరీట
వాటముగ కష్టారి తిలకంబు నురుట
చాలుమాటును లేక సరసముగ నిచట
నీటుగా నిదురలో నా కన్న తదుట

సాగైన మొలక నవ్యల ముద్దుగులుక
సోగికన్నుల కలిక చూపులను గులుక
బాగుగను నీచిన్ని పలుకు సుధ లోలుక
పేగమున నిదురలో రఘుకుతిలక

నిర్దంపు చెక్కి త్యాగిటు మెఱయగను
సర్పుసేయక కౌయిపర్చ లే నీపుట
ప్రాద్యుహాలగ లోంచె ముద్దులరామ
నిదురలోవే యికను నీరదర్శామ

భద్రగిరి వరదరామాసునకు
వరము లొసుగుటక్కు వేంచేసి నేడు
పసియించి వానింట వర సీతతోడ
వనజ్యాంధవపంశ నిదురలో యికను

సపటోజు

చరణము(అ)

జోజో రఘుమాత్రంన జో పద్మనాభా
జో బైధిలీనాథ జో రామచంద్రా

జో లక్ష్మీగౌర్జ జో కామజనక
జో భక్తవత్సల జో కేవత్సల్)

మేలిబంగరు రత్నుడోలిక ఫలేంచి
బొమ్మాముత్యాల బొలరు ఫలేంచి
నీలవడ్డ రుడ వసుచు ని స్వందు నుంచి
లాలి యుని యూతు రిదె లలనలును పీంచి

జలకములు హోసి యలకను దీర్పి నుదుట
దిలక మమరగ బెట్టె తెరిగలుపతేట
జిలుకుచును ముకుచుముల గలప్రథలు వీంగఁ
శైలులు పొటలఁ బాడఁ జేరి రివోగు

ముంగురులు దువ్యి రంగుగ జాంచు కట్టే
రంగు బంగరు రాబిరే కమరఁ గడ్డె
శృంగారముగ ముద్దు టుంగరము తెట్టే
అంగనలు నిరుర బుచ్చెరరు జోకొట్టె

కూరిపిగ భల్రాటి శ్రీపురవిపోరా
శీరుగా గొత్తచీతీరమున వీంర
ధారుచీసుత గూడె కోరికలు దీర
జేరి నిదురించువీఁ శ్రీరామధీరా

ప్రేమచీరగ తూర్పు సరసింహాసనితో
వేమారు నాలపొలు మరకి తెంతో
నేమమున వాఁడు నిన్నె మతేగి నెంతో
కోమలాకార నిదురించు జానకితో

గానం: శ్రీ ఆక్రమించే శ్రీవిష్ణు రాజురావు, కాఁసాడ.

నాట - అది (జంర్యాలే)

ప్రభువి

సితామనోహర పోహా మాం రామ -
సితామనోహర పోహా మాం

చరణము(లు)

సితామనోహర
వాతాత్మగ్రాధివ
సితామ్మలోచన సింథు గంభీరా
కుండలిశయన వే -
దండగమన కో -
దండధరణ మార్గాండ ప్రవీణ

రుల్రాది ముఖ్యదేవ -
భుల్రాద్రివినుత శ్రీ -
భుల్రాద్రివిహోర - భుక్కమందార శారి

శైక్షమం వాసుదేవ -
వామన శ్రీధర - వనరుపానాథ
మునివందిత పారంయుగశ

భాగీత నారసింహ -
దాసమనోబ్బ వి -
కాపాదరహాగీత - హోసా చిరిలాసా

గానం: శ్రీ ఆక్రండె శ్రీవిష్ణు రాజురావు, కాఁపాడ.

నాట - అది

ఎళ్లు

నమోదు తే రఘునాయక! నమోదు

చరణము(లు)

నమోదు తే రఘునాథ పరాత్మర
రమా మనోహర రణ జయశార

పారావార విశోర గంభీర
పాఠోధిశయన పంకజ లోచన

మందర గిరిధర మహిత విశార
మానీత కాపార - మటేమయోర

వారణ దుఃఖివారణ శుభకర
నారసింహ దాసివనలోల

సాట - ఏక

ఎంగల్

వందనవిదె ఓ గణాధా - నీకు

అసంప్రత్యామీ

వందనవిదె యురవింరంబులకన్న

సంరంబగు - వీఁ సుందరొంప్రులకు

చరణము(లు)

ఇందుధరువి సతిముందర ధివిధివి
చిందులుల్కొక్క వీఁ - చిన్నపరములకు

ఆనిశముఁ జతురాననుఁ డారిగ స
ద్విసుశోయు పదవసజములకును

ఆక్కొన ప్రగడ శ్రీపారిదాసుని మరి
చక్కగ విలుఁ వీఁ చరణంబులకును

నాట - జాల్పు

విభజన

జయ జానకీరమణ - జయ విధిషణ శరదా
జయ సరోరుపాచరణ - జయ దీని తరణా

ప్రశాంతి (ఇ)

జయ లోకశరణ్య - జయ ధ్వకారుణ్య
జయ గోలాపణ్య - జయ జగద్గోప్య

సకల లోకావాస - సౌకేతప్యరపాస
అకలంక నిజావాస - ఆజ్ఞముఖహసోసా

శుకముని వినుత పొత్తు - శుభద్రనుత చారిత్తు
మకరకుండలక్ష్మిర - మేఘసమవిష్ణురా

కమనీయ కోలీర - కోస్తుభాలంకార
కమలాష్ట రఘువీర - కమలావిహోరా

సమరపిష్ట జయధీర - సకలగుణ గంధీర
అపుల ప్రొంసంహార - ఆఫిలార్తిహోరా

రూపవిందితమార - రులిర సద్గుణశార
ధూప రశరథకుమార - ధూభారహోరా

పొపసంఖు విహార - పంక్తిముఖ సంహోర
శీహతే సుకుమార - సీతావిహోరా

నాటకరంజి - ఆట

ప్రభువి

నీలనీరదగాత్తు నీరజరణనేత్తు నెస్సుడు గనుగొందునో
 వాలాయముగ వనజూలములో జిక్కి మేతరుంగక యని
 మృగమునై తిరిగితి మేలిబంగరు చేలమును పద్మాల మకటాంగ
 ములును ముత్యాల సరములు లోనుగా రత్నాల చౌకట్టమరుచుండెదు

రచణము(లు)

చుక్కులరేని నెకునక్కములాడు చక్కని నెమోక్కముషై
 చౌక్కుపు కస్తూరి చుక్కుబోట్టుఁ దీర్పి
 రక్కున పదముల గాళ్ళెలందెలుప్పొయి
 (దు) మక్కువతో ప్రణమిల్లుచును పెం -
 పెక్కు నాసందంబు మరిలో
 లిక్కుబేలగ జన్మఫలములు
 రక్కు ప్యాత్పుర్ణమున నిరతము

కాంచనరత్న సంఘలేత మంటపమున మించు పీరమునందు
 పంచశరునిచేతి బాణమొయుని దీ -
 పించు భూమిజ గూడె వేంచేస దీనులఁ
 (దు) గాంచి సన్మానించి వారల
 వాంధితము లిడేర్చుటు మో
 దించి భవథయమెళ్ల మొరలేకి
 ద్రుంచి వెఱవకు మనుచు భ్రోచెడు

నీరి భద్రార్థ విషారుడై భద్రకమందారుడై రఘుపీరుడై
 కోరి కలర తూము నారసింహానియింట
 భారకశ్లై యున్న సారసనాథుని -
 (దు) నీరజంబులు లోలుపదముల
 శ్రీరజఁ పటలంబుఁ గన్నులఁ
 జీరిచియు ధన్యోప్పా మనుచును
 దింత లెల్లను బాసి మరిలో

నాలకురంబి - చాపు

ప్రభువి

విషిర దశరథరామా నన్నెట్లేకి రక్షించ విది నీకు ప్రేమా

పరణము(1)

పతితుడనని దెల్పుకొంటే
పతితపొవన బీరురు గలరంబి
ఆశి మోదమున నవ్యియుంబి నాకు
గతి నీవేయుని నిన్ను బ్రతిమాలుకొంటే

కరుఱ రాతన్న దిక్కువ్వరు మోహా
పరవశందను నన్ను బరులు చేకొనరు
గురి దెల్పుఫా తెపరు లేరు నీవు దరిగాక
ధరలో నెవ్వరు గానరారు

పరుల వేడితినా యేమైన భవ
పరవశమున భక్తపరుల దూరితినా
భవపొశమును తెందితినా భద్ర
గిరి వరేశుడ నిన్ను మరువరలచితినా

ద్రోహా యనుచు నెంచలోకు షకీ
వాహన నీవాడ బరుల కేవ్వకు
సాహానమున లికషలోకు భవ
మోహారులను తెంది మోసహానీకు

పర మంత్రమై జీవనమురా నీ
చరణసేవ మాకు పరమమంత్రమురా
ఆసలేక సేవ జీసితిరా తూము
నరసింహాడ టంచు మొజిలైతినిర

నారసామృతీయ - ఆరి

ప్రఫుల్హ

నిను నమ్మియున్నవాడను
 నిను నమ్మియున్నవాడ నీరేజదళనేత్త
 చనువిచ్చి మాటడవు సామి సానేర వేచి

శరణాచల(1)

ఘునమయున తాపత్తయుము రినరినము యేచగానే
 వినయముతోడ దెల్ప వినస ట్లున్న విదేశి
 శరణాగతుడైన చీ మరుపు జిచ్చెస నన్న
 వెరవకములి ప్రోచు విధము జాపవచేచి
 సగుమో ము జాపి నేడు నాతో మాటడవేచి
 పగవాడనా నీకు తగునా జాగేల నయంయా
 మొఱుగు తెర గదేమెనవు లిరురు పేరటికమా నా
 తరమా నీరయ రాకన్న దరి తేర నయంయా
 భారము నీరనుచు పరుల వేడగబోక
 కోరినప్పాపు దాపు జేరియున్నడ సామి
 గరిమతోడాంత తూర్పు ము నరసింహారాసునకు
 గురిగా ప్రాపునాడవని ని సురసి సేచించినాడ

గానం: శ్రీ ఆక్రమిండె శ్రీవిష్ణు రాజురావు, కాఁసాడ.

నాదనామక్రియ - ఆది

ఎల్లాచి

పాపో పాపో మాం రామ - పాపో పాపో మాం

చరితాము(లు)

పాపో పాపో మాం లోకపాలనా ముక్కుర శారి
మోహాలోభోరణ ముని - సమూహావరద శ్రీరామ

జనకళా మనోవికాస - ఖునకదంబ తినువిలాస
మునిజనాంతరంగపాస - వనధిశయన మందహోస

రుష్టరాత్సవిరామ - శిష్టజనమనోభీరామ
ఘృష్టరూప సుజనమనో - భీష్మర కోరండరామ

థర్మలవాస రామ - థర్మ తాపరోళ్లాస
అట్రిజామనోవికాస - అంజనా సుతోళ్లాస

థీరవరగుణాధ్య తూము - నరసింహానవరద
వేఱు శరణ మెఱగ దివ్య - వినుత విగహభీరామ

నాదసామత్తీయ - చాపు)

ప్రశ్న

ఎవరేమన్నారురా రాఘవ - నిన్నెవరేమన్నారురా

అనుష్టాతి

ఎవరేమన్నారు యినకుతిలక - నా చెవిలోన దెల్పు
మాపల వారి దండెంతు

పరిషామ్యులు)

బాలురతో నాచే హాలయలసినావు
పొల్చుతు రమ్మన్న పెరుగెత్తి ఉగేవు

పిలిచిన బలుకవు నిలచి మాటాడవు
అలుకులు చేసాడవు ఆ త్రసరణ్య

ఇందు రమ్మని కర మంది పట్టేను లేనది
చిందులు ట్రైక్షిర వెందుకులా సాచి

ధరణిని సరసింహాసుని వెంట నీ
పర లేక యున్నవాడ వనుచు నోరణేక

నీరాజన చోరతి

హోరతి శ్రీ శశికింధితాననార్థై జయి
హోరతి త్రైలోక్య పరమ పాదార్థై
కులకుమ పంకేల వభాంకార్థై
కరకంకడ కేయుగ రవిహిరార్థై
హారుహీరతాంబిత హోరార్థై
శ్రీమన్మారాయణ వభవిషోరార్థై

హోటకాంబల భూషణాలంకృతార్థై
శతకోటి భానుతేజవిభ కీరీటార్థై
నారదారి వోనిల్యంద వందితార్థై
దివ్యవరచింత చరితానందితార్థై
భానుర శ్రీభద్రగీరి నివాసార్థై
రాముదాన హోపక విహిరార్థై

గానం: శ్రీ ఆకోండె శ్రీవిష్ణు రాజారావు, కాఁఁపాడ.

పంతువరాళి - చాపు (హిందోళి)

ప్రభు!

రామ! నీవాడనుచీఁ - యిక నన్ను - బాముల బెట్టకుచీఁ!

అసుప్రభువి

రామ! నీవాడనై యేమని భువిలోన -
సామా స్వృగుతో నేనేమి దెల్పుకోరు!

చరణము(యి).

దిక్కు నీవె యంటేని - నా మదిలోన - ప్రైక్కి వేడుచుంటేని
ఒక్కసారైన నీరక్కునీమోము నా -
దిక్కుజాపవిరి ఉంట్కుడే చిత్రమై

ఒరుల వేడనంటేని - నీ పాదముల - మఱువనే యంటేని
గరుడగమన వీంకరుణ రావతిగాక -
మఱించుండేన నాతరమా యారిప్పు)

శక్తివంచన లేదుగా - నీ పైని యా - సక్తి తోడత సుంటేగా
యుక్కినిజేసి నీభక్తుణుతోపాలు -
ముక్కేగతునిగా గానవ్యక్తచి లేయక

తిరము గారు లేవాము - విడుబుక్కై - తిరము గారు మోహము
గురుతిరశల్య సంగత మయిన దీనికై -
ముతేయుచు భక్తులు తెఱగు దెరియునైతి

మొర విన వేబిసేతు - నీ సంసార - భరము నే నెటుల గ్రోతు
గరిమతోడ తూర్పు నరసింహాండను భక్త -
వరునికోడను నేమరకుండు రఘురామ

పున్నగవరాళి - చాపు

ఏటిలి

ఇంచ్చకైన నభిమానము లేదా యది సమయము గాదా
 కొంచెం జనులిటు పంచనేయ సహాంచియుండటు వారా, రామ
 చరణయి(టు).

పంచరుని గన్న పరమపురుష నీరు ప్రాపు నమ్మినజనుల
 పంచనఁ జేసినఁ గొంచె మెహ్యార్థో
 రంధుంచి చూడగరా, మర్యాద
 ఉరురహోపణకు నీవిథముల జనుల నే నౌరికి వేడవతెనా
 సరయమతివి నన్న సాకేప్రోవ నీ
 హృగ్రయమునను దోషలేదా తిరిగారా
 సాగసుగ శ్రీభద్రగిరియందుఁ నెలకొన్న లిగువా లేకను సగవా
 తగవా శ్రీసరింహ రాసునిఁ భ్రోవఁ
 దగవా ఉచ్చాహో రాఘవా, యిటు లేవా

పున్నాగవరాళి - చాపు

పర్మా

దృష్టి తాకనేమో దివ్యమఱలు చుట్టే ల్రిప్పి వెయ్యిరె ల్రేపుమాంచిరను జగ
త్స్విష్టికర్త్రమైన సుందరాకారునికి - చూపులుడలికరీరను - చెలి

చరణము(౧)

బంతులూడగ శ్రీమంతుని సీతను - వింతగ జాచిరి జాణలు చెలి
కాంతుని మించిన ఖన సుందరము జాచి - కాబించి వీంచిరి నీశెలు చెలి
కన్నులపండమ్మాను సీతాపత్ని గాంచిరి యువిరలు ప్రోవను మంచి
పున్నమచందురు లోలు మోము వాడే యున్నది నేడు జాగేలను చెలి
జాలుడు భద్రాద్రిపాలుడు సీతాచిలోలుడు రఘుభూషాలుడు మంచి
తాలిచు నరసింహాదానుని రక్షించు నీలంపుకాంతి విశాలుడు చెలి

ప్రాణ రథంల్రిక - శాపు

ఎట్లవి

ధన్యోపాం బన గళ్లను నేడగదా!

అనుష్టాబి

ధన్యోపాం బనగళ్ల దశరథ తనయుని
దర్శనమున భవతాపత్రయము వీరే

చరణము(౧)

శ్రీనేహమ ప్రాకారగోపురములు
చేరువ గాతమి పాఱుల గని నేడు

భక్తజనుల నెల్ల ప్రార్థించి వారల
పదశేఖవు పైని వెదజల్లుకొనుటచే

రామచంద్రుడు దివ్యరత్న పీరమునందు
రాజీవత్తిని గూడ రంజిల్లాట గని

కనుగొంటే భద్రాద్రి ఘనవైన తోరణ
తృపు గుల్మాదులచేత దేజరిల్లగను

ధరణిలో నరసింహ దానుధనగ నేడు
దగించుంటే నని మరి దగిలి యమాయగి నే

బీలహారి - అట

ఎల్లాచీ

చెలియతో ప్రాచుంతు లాడనే మనసీతతో ప్రాచుంతు లాడనే
 అలికులేచే యహాల్యశాపము బాహి
 సద్గై శ్రీరాములు ఆతివేంగ్రుతో నేడు

రంఘము(లు)

రౌంతి అజాండమ బంతిగజేసి తా
 వింతగొడు శ్రీవిభుషణ నేంట మన
 వేడతతోడ నీరేడు జగమ్మలు
 గూడ బంతిగ బట్టే యాడు నేర్పరి నేడు
 దనుజాల బట్టే కోధనజేసి పుష్పులు
 దునిమినగళి గోలదునిమి యాడెడు శ్రూఢ
 అంగనస్తు రిపుల బంధించి సురలక్షోసంగి
 అమృతపు కలశ మంది యాడెడుజాల
 ధరణిజాధిశుడు ధదారిరాఖవ విభుషణ

బీలహారి - ఆట

పట్టవి

మనుజాధముల వేదవలెనా - ఆవమానములకు నోర్చుగలనా

(రు) తనువు నీ నామ్యగు దలబి యర్షాః జేసి -

వినుతించుచున్నట్టి వెలలేని నోట

చరణము(౬)

ఇమ్మిపా మెప్పిగుప బ్రహ్మకు వశమా - తప్పిచూరిం గన్న తండ్రి పరవశమా

(రు) యిమ్ముగా నీ పాదములు నా నామ్యనుచు నెమ్మునములోపల

నమ్మితే కొసపాగ దారె న్నాళ్లపెట్టి యాగి యా భుబి

తథకోడి భుబి గ్రామశునకమువలెను వెతః తెంది తిరుగ నావల నేపిగనను

(రు) అధముడని నా కన్నులకు నీ వగపడక యున్నాపు మేలగు

సుధనుఁ తెందిన నామ మిక నెవ్వోపు దారెర పదియు గలుగగ

అధిమాన మొక యిసుమంతైన లేదా - రథిసము జేసినిరాకరించేదా

(రు) అధయాన మొసంగవే ముసు - నాద్రులై మిము వేశఛారికే

యథవరద ననుఁ ల్రోచుటకు - నీకెంత భారంబాంచే నసుచును

అశ్చిణ కరుణా కట్టామె చాలు - నడ్రుయ వరో మాకు నరించే వెఱువేలు

(రు) కష్ట సేయగ నేల నాకేక - రక్తకడ వీపుచు విధి ముసు

నడ్రురంబులు నుదుట ల్రోసును - షట్టివాహన నీపు గలుగగ

వాసవారులు నిన్ను వ్యు రింపలేరు - నాసరివార్లై నప్పుచున్నారు

(రు) వాసిగా నిను గొలైబి యితరుల - వలెను వేసట నొందితే సం

తోఽపా చినకుధు టీరి రమేక లేశమా నా దోసపా

డాసి శ్రీనారసింహాదాసుని నింక - వేసార వలదనవేము లిరుంబా

(రు) గాసి ఒక నీరాసజనములు గఢగ్గశించుచు నరుల సన్మశి

జేసి వంచుచుటు నీకు విలాసమా దరహోసమా

బీలహారి - ఆరి

ఎట్లాచి

భాగవతుల పాదరజము షైని జల్లుకోవలే
భాగవతుల సేవ మనకు భాగ్య మనకోవలే

రశణము(లు)

గంగ కృష్ణప్రవేశిలోని గ్రహాణకాలమందున
పాంకి స్నానమారథించు పుణ్యమునకు మించు నీ

మేలి పుణ్యదినములను మెచ్చి యిచ్చినట్టి యా
కోలి కన్యాదాన ఫలము కోరి గాంచినట్టి యా

భవనాశ మొందుటకును భక్తితో నొనర్చు నా
సవనశత మొసంగుఫలము సర్వశమనగ లోలు నీ

భద్రగిరినివాసుని పాఠపర్మయుగము మనము నా
భద్రమసుచును నమించున్న పరమమఖ్యలయిన యా

పలువిధముల బ్రోచుటకును బ్రాపు దాపు గాను మున్
శెలగి నారసింహానకును జీవనముగనునీ యా

బీలహారి - వాపు

పుట్టవీ

కాబి శ్రోభిన మంచెర్
నాచేతను గారన్న మఱిమంచెర్

అసుపల్లవి

ఆచి యాచి నాథ నరసి నే నిన్నాళ్లు
దాచుకొన్న రోడ్డధనము చందుమున

చరణము(లు)

బాయిదు వీడు నీపాలుడ్డందుకు
నేలుకొన్నను ఖ్యాతి వాలగల్లగాని

పచితూల బ్రోచె పంతము దెల్చిసు
అతిపెరమున నన్న నాదరించిన జాలు

నప్పిగున విడనాడు స్వాయము దెలిసిన
సమృతితోడ సీతమృష్ణైన గౌలుతు

కూరిపితో తూర్పు నారసింహాసు బ్రోచు
భారము నీదని పలుమారు వేడితి

లీలహారి - చాపు

ఎల్లచీ

నీమోము జ్ఞాపినఁ ఊలు - రామ - నిరతము మాకు వెయివేలు
తేజ కస్తురిబ్బుతీరు - మాలీ మాలీకి - మరి గనగోరు

చరణము(లు)

మెఱపుట్టములను గేరు మంచి - సరసంపు చెక్కెళ్ళ తీరు - గల

కన్నులఁ గాటుక గుల్చ నీ - కరుణారసము - నాపయిలెల్చ - రామ

శ్రీధర్మశైలవిహోరా - యూష్రితజన బృంద మందారా - రామ

ధరణిజ వరచిత్తవోరా - తూము - నరసింహచన కరుణాపూర్ - రామ

బీలహారి - చాపు

ఏటిలి

భద్రాచలనిలయ మాం పాలయ పావనబిరుదే రయ నీదయ
ఆప్రిణానుత హోటకాంబరథర రుద్రభయహారణ కార్ప్రవేయశయన

చరణశ్య(లు).

దారోహ మనుటకు దారి దెరియదాంచె
పేసము దార్చిశు వేసారుటాంచె

కరుగదాంచె మరి కరినత్య వేమెయ
కరుణ జాలి నన్ను కాపాడచైతని

వరరదామదాసుడని యనుటాంచె
వరము లోసిగకున్న మతి తాళాంచె

బీలహారి - చాపు

ప్రభావి

శరణగత పోవడా దానర్పిత
చరణ సద్గుణసాగరా

అనుమత్తాలి

దరి నీవే యని వేడ రయు జాడరా
కరుణతో రక్తింప గతి నీవెకారా

పరమాము(లు)

పిలిచిన పలుకపు బీరు తదిగారా
యలుక లేలేకి ప్రోవ వది మరియారా

పగడవాని రమ్మని పెళింపలేదా
అగడచేసిన నీకే అపకీర్తిగారా

మనవి దెర్చినను నీమరి జాలిగారా
ఘనముగ రక్తింప గడచయారా

వరథల్కురుల రఘువర యూరి లేదా
యురసి రక్తించుట కది నీవెకారా

కరిమొర విని వేగ గరుణించ లేదా
కరుణతో నరసింహా గరుణింప రారా

బీలపారి - రహంక

పట్టి

ఇటువంటిసేవ మన, కెంద్రైన గలుగునా
పటుతిరమైన రాఘవ ప్రథుసన్నిధినే గాక

చరణమ(య)

తీటకస్తురి నురుట - నీటు గులుకయండ
పోటకాంబరుడైన శ్రీ - పారి సభయందునెగాక

ఆడుము నారమున - బ్రాఢుము నెరుటను
వేదుము నామరి - గూడెయుండుచే చాలు

వాసిగ తర్వులై - వాసుని దాసాను
దాసుకో నరసింహా - దాసావనుని గనకవ్వు

బీలహారి - రహపక

పట్టణి

నోరూరు గదవె శ్రీరాముని దలచిన నోరూరు గదవె
పాలు వీంగడ వేలిచెక్కర - చాలమెక్కేన హోలికను

చరణము(లు)

మేరు సమధీరు జగదా - థారు శ్రీరఘువీరు దలచిన

కూరిపింతో నరసింహాసుని - జేరు రాముగౌరు దలచిన

శైరవి - ఆరి

పద్మచి

స్వామి నా మొర వినక్కువేమి - రామస్వామి

కామజనక సుక్రామవినుత సుమరామ భద్రగిరిధామ రామ

చరణము(లు)

చలవా పిలిచిన పలుకవు నీ - శృంగారా - అలుక లేల భవ
జలధిలోస నే నిలుకడ దట్టి - నిను బలుకరించెందిని

ఘునమా నను బ్రోవవె యారి - దౌరతనమా మును నీ కథలెళ్ల వినమా
చనువు వీరి నే వినయముతోడఱ - బనిచిని నీమృదుపదములు గౌరిచి

భారమా నను బ్రోచుటకును దు - ప్రరమా ఆరచేసిన నాతరమా
సిరు లింగ శ్రీనరసింహాదాను నను - కరుణలోతువని కడు నమ్మితి

భూషాలు - ఆట

ఎళ్లవి

లేర నాపాలి శ్రీవీరరాఘవ లోకాధార మాధవ శారి లేరా
కారుణ్యసాగర కలుషవిదూర ననుఁ గరుచేంతువు వేగ లేరా

చరణము(య)

అత్రి వసిష్ఠాది మునులు వీంకృషణోరి పాత్ములై యున్నారు లేరా
పద్మమిత్ర వంశోద్ధువ వీరరాత్ర పవిత్ర చరిత్ర లేరా

వెళ్ల లేసగు వచ్చి వాటిల నుస్సరి నల్లని సాపాచి లేరా
కళ్లగారు జగమెళ్ల నేలెడి రఘువళ్లభ యిక నిర్మ లేరా

ఆధ్యంగనము నీకు నమరంగ జేసెతు ననువైన వేళాంచె లేరా
సభ్యులందరు గూడె సాఙ్కాత్కృతించిరి సంశయములు మాస్స లేరా

పరమథక్తులు నిస్సుఁ ల్రాత్మింపుమన్నారు పస్సగాథిపత్తు లేరా
పరభీర్మాచలమున శరణాగత్తులా లీరుదు బూనిన తండ్రె లేరా

నిరతము సంసారభీరము బాయికి భక్తవరద సీతారామ లేరా, తూర్పు
నరసింహాసుని వెరవకముని వెంట దిరుగువేళాంచెను లేరా

(మేలుకోలుపు) కూపాళ

ప్రభువి

మేలుకో సుగుణాలవాల జానకీలోల భక్తపూల నిదుర మేలుకో
వాలాయముగ నన్న పాలించువేళాంచె వైకురవాసుడ మేలుకో

చరణము(లు)

భేరి మృదంగారి భీషణవరములు భోరుగలుగ సాగమేలుకో
శీటైన కస్తూరి తిలకము జారైను శీర్పి దిద్దపలె మేలుకో

తారలు తెల్లునై తెల్లువారెనదె వారిజ్ఞాన యికమేలుకో
శీటైన ముత్యాలచోరమువలె రీపతేజము గన్మణై మేలుకో

తూరువును మంచితీరుగ రవికాంతి కేరిమించసాగి మేలుకో
కారుణ్యసాగర కమనీయ కలేసూత్ర పోరమకు ధరమేలుకో

ధరతుడు వీపార ధక్తశు శ్రీమించు పాదుకలను దెచ్చె మేలుకో
వరదుత్వాన్ని వీపు ధరణేఖగూడె యాథర యేలురువ్యాపి మేలుకో

ప్రిరముగ ధక్తార్థి పురమున వెలసిన శ్రీరఘునాయక మేలుకో
నరసింహానుని యంతేక రక్తించు పరమపాపన నీపు మేలుకో

కైరవి - ఆట

ప్రభువి

ఆపరాధి నపరాధినీ రామయ్య, నే

అనుష్టావి

ఆపరాధి నపరాధి నపరాధి నోరామ
నెపము లెంచక ప్రోచు నెరదాత పీపె

వరణము(లు)

దిన మెనిపిరిజాముల నోక్కు గడేయర్థునైన
మనసు నిలిపి నీదు మహిమ వ్యాపి రించి
ఘనులసంగతిఁ గూడె కాలముఁ గడవక
కడు మదమున ముందు గన్నైతి నకటా

ఆరిష్ట్యగ్రముచే సలసటఁ తెందుచు
దురితములకు లౌంగి దుఃఖ మందుచును
పరమథక్తులఁ జాచి పరియూరకముఁదేసి
అరసి సద్గురు నెరుగ్నైతి గటకటా

వాసిగ భద్రాద్రిపాసుని దాసాను
దాసుడనఁగ భవి భాస్మి మేఘ
ఆశచే నరసింహాసుఁడై భవ
పాశము లెడ జిమ్ము దోసోగ్రహిని

బైరపి - ఆరి

పట్టాన్

కోదండపాచే యదుగో! కోదండపాచే యదుగో!

అనుపట్టారి

ఆళి సముద్రయముల వరలించేడు బల్ల
తెళుతు ముంగురుల బెళుతు గలుగువా దదుగో

పరణము(లు)

కోలైరపిత్రథ దీటుగోనిన బహా
తేటగలుగు కిరీటము గలవా దదుగో

 తీరుగ కస్తూరితిలకము మెఱుయగ
చాల భ్రూయుగములై భైగలు గలవా దదుగో

 చంరురురుచి గడు మందముచేసేడు
పాందు గలుగుమో మందము గలవా దదుగో

 సారసములుగడు సరకుగోనిని కరుణా
రసములు గల కన్నులు గలవా దదుగో

 వెన్నెల నీసేడు సన్నపునగవుల
చెన్నులిచేడు నాపన్నరక్కు దదుగో

 ఎట్లు చూచినను యినకులసోముని
యట్లుంచు చౌక్కు మెఱయువా దదుగో

 కంబుకంరమున ఘనరుచి గల ర
త్యుంబు మెఱయ శ్రీరఘుతుతిలకు దదుగో

 మేలిపువథమున ఖించుచోరములు
చాలముత్తియపు సరములు గలవా దదుగో

 కరయుగముల వరశిర చాపంబులు
శిరముగ దార్శిన గురువీరుశువా దదుగో

 కరులక కమురుగ జగములు రరమున
పరిలముగా నిడి పాలించేడు వా దదుగో

 నాలుగుమెగముల్యాలుని గన్న వి
చాలనాటి గుహాజూలము గలవా దదుగో

 జాంబు సదమయుచేలము మెఱయగ
అంబుజ మనగ ముఖంబు గలుగువా దదుగో

 ధరణి సహితుడై రాసుల భైచేడు

(మంగళహోరాతి) షైరవి - జాపె

ఏషాని

మంగళం రాధా భుజంగాయ వరపల్లి
 వాంగనా సురత ప్రసంగాయ తే
 మంగళం భవతు సర్వాంగ సౌందర్యసంగాయ సతత ని
 స్పృంగాయ తే మంగళం తే నిత్యశుభమంగళం

రణామ్య(లు)

జారాయ నవనీతహోరాయ భ్రూను

కారాయ సుఖావతారాయ తే
 థీరాయ బుధజనోద్ధూరాయ కైతవకే
 శోరాయ మోహానకారాయ తే

గోపలకులరత్న దీపాయ దీపిత క
 లాపాయ మృగురుల కలాపాయ తే
 పాపారనోదుసాయూపార సచ్చిత్పున్మ
 రూపాయ వీరప్రతాపాయ తే

నీలాలకొలఫాలాయ పాలిత కు
 చేలాయ తపనీయచేలాయ తే
 బాలాయ సుగుడాలవాలాయ సుమనోవి
 రాలాయ వేంగోపాలాయ తే

శైరవి - శ్రీపుట

పట్టలి

పుట్టగానే సెలవా - యా భువిలోన -
బుట్టగానే సెలవా

చరణమ(య)

పుట్టు చావు లేని గుట్టుఁ దెలిసి హారిని
గట్టేగా మదిలోనఁ - గట్టే వేయనివాడు

ముశాలీ నణని వేగ - ముశాలీ ముశాలీని దెలిసి
ముశాలీ నేకముఁచేసి - ముశాల మెఱుగనివాడు

భేరములకు బాటైన కామములను
శోధించి తెగర్చుంచి - శుభము అందనివాడు

పరగ శ్రీహారికథఁ బాడకంచూడక
ముతేయుచుఁ దిరికొడు - ముశ్శపు జన్మము

చాల బాలకము సం - సారమే ష్టిరమని
దాలిమి భల్రాత్రి ధాముఁ గొల్పనివాడు

గారపమున - తూర్పు నారసింహారావు
తారకనామముఁ - రలచుండనివాడు

మధ్యమాపతి - ఆట

ప్రభువి

కండో లేడ్స్ - శ్రీరాముడు - గలండో లేడ్స్
కండో లేడ్స్ సన్న గస్స శ్రీరాముడు

చరణము(అ)

షడేసి వానలకును - జడేసి వేసట నొంది
కడు వేడ్కు రమ్మన్న - ఘునుడు రాకాంచెను

ఉబ్బలిలో దారి తల్లియ్యును జెంది
బ్లైప్పెట్టిసగాని గిఱ్పున రాకాంచె

చూడు నేడు నీతోడనె యుందు న
న్నాడు నేడు వానిజాడ లేదాంచెను

నిరతము థర్మాల్పిపురమున నెలకొన్న
శరణాగతత్తులా లీరుదాంకు డగుతండ్రే

కరుణాతోడుత తూర్పు నరసింహాసుని
ఆరసి రక్తించెడు నల సీతాపతి నేడు

మధ్యమావతి - ఆట

వల్లవి

సెలవా మాకు సెలవా

ఆనుపల్లవి

సెలవా మాకేక జలజసంధవమతీ
జలధర గాత్ర సజ్జన మునీప్రోత్స

చరణము(లు)

సుందర వరూ సుందరలోల

సంద సందన గోవింద సదాసంద

వసౌతునేత్తు పావననామ రిపుభుయ
కనకచేల వరద వైకురపురవాన

బుధజన వందిత ప్రాజీత పదవర్గు
మధుసూదసానంద మందరాశలధర

దుర్గుయంతక భృకు నిర్గులలోల
ధర్మ సేవిత రామయాన విలాస

నగరాజోద్యవ నుత నగమైరి సన్మంత
నిగమసేవిత భక్తసరోంహాప్రాజీత

మధ్యమా పతి - ఆరి (శాఖ)

పద్మా

స్వారి వెడలెను - రాముడు స్వారి వెడలెను
సారసభవ రుద్రామరు లేళ్లను - జేరికోల్చు శృంగారముగా నిదె

చరణము(య)

కనకకీరీలకంతి వీర ముంగురులు జార! కస్తూరి తిలక మింపుగులుక
కనుగొనలను కృపఫునముగ చిలుకగ దనరిన చిరునప్పున సుధ గులుకగ

కంబుకంరమునందు మంచికొస్త్రుభుమటి ముదంబున కంతితోడ వించి
దంబుగ వెదర యురంబున సుమటేయుతంబగు భూషణతతి ఖ్యాపలీన

బంగారు యాంయ పటముతోడ మేఘాల ప్రభలు శృంగారముగ మేలమాడ
రంగుగ శ్రీపరచ్ఛిపములు చెలంగగ బుధజనసంగతి వెరకము

శరచాపములు యారుకేల గురుతుగ దార్శి తురగారూథాట్కెటై యింపువీర
దౌరతన మంతయు గురుతుపడగను సరస లక్ష్మీఉడు సంభాషింపగ

భూరిపుహిమ సొంపుపీర భుద్రాచల విపోరుడు వనమునందు జేర
సారసింహాసాపను డెతడని కోరి జనములు చేరి కొల్ఱగను

మధ్యమాపతి - ఆది

పట్టణి

కర్మాగ్ర పోరణ లివ్యోర్, శ్రీరాములకు
 కర్మాగ్ర పోరణ లివ్యోర్ నేర్చుచీరఁగ వీంర
 తోర్చుతోడత గందర్చునీఁ గన్నతండ్రేకే

చరణమల(లు):

పున్నమ చంద్రుని గేరుచున్న నగువొమువాని గన్నుల గాంచి వింగుల సన్నతు లెనగజేసి పూర్వి ధుజంగరజాటైనఁ లోగడంగ రాని వాని నేమరక యిపుడు ధ్యానించి శ్రీపారములకు పంకజముఖులు కరపంకజములు సారి పంకజనాభునిప్రోల సంకీర్తనములుచేసి
కోరి సేవించువారికిఁ గోరిక రిబ్బి ప్రోచు థీరుఁడైనట్టే రఘువీరున కేపుకు వీంరు వీంరి భద్రాచల విపోరుడై నేడు తూము నారసింహాని దరిజేరి పోడిసామికి

మధ్యమావతి - ఆది

పథితి

చూచినేవింతము రారే - శ్రీరాములను - జూచినేవింతము రారే
రాజవాడైన కమలోచను పరపర్ముములు

పరణము(టు)

సీతతోడుత రష్టు సింహోసనమందు
జేతో మోదంబుతోడు తెలువొందు రామవంద్రుని

రాతి నాతిగఁ జేసి - వాతాత్ముత్తాని మరికే
శ్రీతి నొసిగినట్టే - సీతేశు పదపద్మములు

బంగారు మంటపాంతరంగమున ను
ప్యాగి కూర్చున్న రఘు - పుంగవు పదపద్మములు

సంగతితోడ వాని పుంగవులైల్ల సత్పుగి
సంగమసేయ విను - సీతాంగన పదపద్మములు

చతురామరులు సుమిత్రాత్ముజాదు లెల్లఁ
భాత్ములై దశరథ - పుత్రుని పదపద్మములు

రుద్ర ప్రముఖులైల్ల - ధిర్మ మనుచ గొల్చు
థల్మారలేశు పదపద్మము లేపుఅక

సారస్వత్తు తూము - నారసింహాసుని
జేరి బోచెడు రఘువీరుని పదపద్మములు

గానం : శ్రీ ఆకోండె శ్రీవిష్ణు రాజురావు, కాంచెల్లి.

(మంగళహరతి) మధ్యమావతి - ఆది

ప్రభువి

జయమంగళం నిత్య శుభమంగళం - మాతల్లి సీతమృకు

అసంప్రభువి

జయమంగళం భ్రక్తజనులకు శుభములు -

దయసేయున్మై మాతల్లి సీతమృకు

చరణము(లు)

అందెలు పారారవిందము లందున

పొందుగప్రోయు నాసుందరి కన్యకు

తణానమోమున మంచి తిలకము వెఱయగ

మొలకనవ్యల ముద్దులోల్గ సీతమృకు

ఆఖంకరుచుల్ల మాలీమాలికిని

ధాలే వోంచు సుఖాంశుసోదరికి

ప్రమతో భద్రాద్రిరాముల నేరక

కాపించి ప్రోచెడు రాములరాసేకి

వాసిగ నరసింహాసుని ప్యాగరయ ని

వాసుడు శిశినివాసుని దేవికి

మధ్యవాపతి - ఆరి

ఐణి

దయానిధి! దయ యేదె రామ!

అగుబ్రాహ్మి

కథయ్య మెళ్లతో యన నయ్య విన వదే
మయ్య రామయ్య - నా కథయ్యలింపగరయ్య

పరిషుభు (౧)

పూర్వాక్షతముచే దురాశలను బై
పరాథ మెఱుగపి దురాత్ముడనో

పృథభిమానుడ తుఫార్టుడను బై
న్యుధానమి సన్యుధానమె కోరితి

భవాత్మై కార్మిత భంయాపహార సౌంబ
శివారీత నారసింహ మనోత్యవ

మధ్యమాపతి - ఆరి

పద్మవి

నేతుగడా నా జన్మ సఫలముగ - నిన్న జాడగంట
 నీడజవావా విచోరా నే - నీవాడను నీడను ఓడనసుటచే

చరణము(లు)

ఎంర తెన్ని దెల్చిన వినకను నీ - సుందర మగు మూర్తి
 పాందుగ నామది డెందుగ్లొ భవ - బంధము విడ నాసందముతోడుతు

థూసురులును థర థూపతులును బహు వౌసిగ గొల్పగను
 థాసురమగు సిం - హోసనమున నింపారుట గని సురథాబిను లాడగనే

తీరుగఁ బెంట్లే కుమారుడై వరథారుటే నందనతోఁ తేరి
 మొఱపి తలంబ్రాయి హోయగను - కోరి జాడ వీంపార మనుటచే

వరథిత్రాచలపురమున సీతా - వరుడ వనగ వెలిసి
 థరణేలోన నీదాసులకను బహు - దాపయి ప్రాపయి దయ నేలుదువి

పరమదంయాళిచువని మును విను నా - పలుకులు నిజముసువీఁ
 వెఅవకసుని నీకరుణతోడ తూర్పు - నరసింహాయు నను రమ్మనుటచే

మధ్యమావతి - చాపు

పిల్లలి

ఎందు కలిగినావు దెల్పూరా రఘునందన నీ వెందు కలిగినావు దెల్పూరా
ఎందు కలిగినావు దశరథనందన గోవింద కారి

చరణము(టు)

ఇందిరామనోహారా నీ - న్నిందు రమ్యుని మేడకోంటె
శరణుబోచ్చుగడ నన్ను - తేకొని రష్టించుమంటె
పన్నగాథిపశయన సుప్తి - సన్న సన్నుతలోచన
ఆంజనాసుతసేవిత రిపు - భంజనా కంజాతలోచన
కన్నెడ చేయక నన్ను కరుణతో గాపాడుమంటె
ప్రైక్కె ప్రైక్కె మేడెన నా - దిక్కు బొడకను నీ
అంద్రమైన నీ పార - విందములను జాపుమంటె
పంచర శతకోలే సుందర - కాంచ చేలా విశాల
పంచార బెట్టెర వో - మించుక జాపుమంటె
కురకోరకరదన ముని - బృందమానస సదన
వాసవసన్నుత చిర్య - లాస దాసమనోవికాస
అంగజారినుతాప్రమేయ - భృంగ చితర శఖానుషంగ
మేరుథిర సమాన జగదాధార ప్రణవాకార నేడే
కేశవాయ్మా ముక్కుద - యాశ భవపాశాయ్యత నీ
కందరాథ శరీర హృతరశ - కంధరాదరకంధరా నీ
దందశూకనిరోధి వావాన - బంధమోచన పాపార నీ
వారిరిథి గంథిరపర సుకు - మార కొస్తుఫుపోర నేడే
ఖరమురాసురథీషుణ కర - కంరయువతి భూషణా నీ
మిత్రపూజ కులాట్టింద్రసు - మిత్ర తసయాగ్రజ నీ
శంకరప్రముఖాటి ఎందిత - పంకజాత జనార్థన నీ
ఎన్నివిధములనైన నేనీ - కన్న పరులను వేడసుమ్మి
నారయాది మునీందపోపా - నారసింహ మనోవికాస

మాంజి - ఆది

ఎళ్లరి

రాము నీరయ రామ పూర్వ రకాము నీమది లేదా

అనుష్టావి

సబలజలరస్యమా జగద్ధిరాము భద్రాద్రిధాము యోరఘు

పరాణము(ఱ)

ఏల నాచ్తో జల మేల కరుణాలవాల దానపరిపోలా యోరఘు

వాదా నీకృష లేదా సమయము గాదా యాది మరియుదా యోరఘు

భూషానపరతతోపొ సరసింహాపోపొ మానుషేపొ యోరఘు

మారువ - ఆట

పట్టవి

విమి తోచ దేవి యుషాయుమె రామయ్య నా
కేమి తోచ దేవి యుషాయుమె

చరణము(ఎ)

స్వాధీన నిను నేను శ్రేమం లిలిబిన
నా మొరాలకేంప వేమి రామయ్య

ఎస్సులైకిని నిన్నుఁ గస్సుల జాతు
పస్సగారాత్మిపొలనా రామ

చారువ్వుర మేఘుళ్యామ సుందరూ
కార యో రఘువీరా థీరా

భద్రగిరి రామభద్ర మునిజన
భద్రదాయక శ్రీయద్రిజాతచినుతు

సూరిజనమందార చర తూము
నారసింహాసు పోషుడా

మారువ - ఆట

పద్మా

రామనామపంజరమే యిల్లాయైను - రఘులార చూడరె
ప్రేమవీర రామదాసులందరు మాకు - శ్రీయమైన బంధువగ్గులైరి నేటికి

పరిషమ(య)

బహుంజన్మములకు నే పరమభక్తులు పాదపంకజముల గొల్పుచు
బహుంగతులను వాని భ్రాత్రించి కరుణకు పూత్పుడైనయుండు భాగ్యము నేటికి

గంగ కృష్ణ ఇవేండ్రి కావేరి గాతమిగా గల తీర్థములఁ లోకి స్నానముచేయు
బంగారమును కొంత రంగుగ దివిజల కోసంగిన ఖల వేంచెయు

వారణాటి ప్రయాగ భ్రాత్రియు వాసిగ శ్రీరంగము
కోరి నేఱించిన కోవిరులకు తూ. ము -
నారసింహానునని ప్ర్యుక్కుచుండెడు

ముఖారి - ఆట

ప్రభువి

నిద్రార బుచ్చరే శ్రీరాముని నిద్రార బుచ్చరే

ఆబుపల్లివి:

నిద్రార బుచ్చరే ముద్దియ లంరఱు
సద్గ్రికతో జేరి ముద్దులరాముని

వదిలము(లు)

మేలిచి యగునట్టే ఉఱికయం దుంచి
నీలనీరదవ్వ రు జోలల పాడును

వాటముగా మంచిచోటులునే వీటి
వీటును మేలెంచి పాటలు పాడును

పంకజనేత్తుని సంకీర్తనలు చీం
రంకెంచి పాడును బంకజముథాలార

శీరుగ భద్రాద్రి చేరువ గొతమి
శీరమునను డురపార వెలయువాటి

వేరుగేయక తూము నారసింహాని భ్రోవ
థారకణ రథువీరుని నేడెదె

ముఖారి - ఆట

ప్రభువి

ప్రాజెక్ట్ సేయరే బంగరుప్పాల, ప్రాజెక్ట్ సేయరే
ప్రాజెక్ట్ సేయరే రాజ రాజతసూఖాని, రవికోల్చేఱాని రామునిపదములకు

పరిషము(ఎ)

సారసవంధులు సారసములు దెవ్మి

సారసాశ్వని పారసారసములకును

తుంటవిల్లుని గన్న తోయజథరునకు

అంలేనథకై గోరంట పుష్టులు దెవ్మి

వింతగాను చేమంతిపుష్టుల శ్రీ

మంతుడైన లక్ష్మీకంతుని పదములు

జలజూకు లందఱు జలథరదేహానీ

సులరితముగ లక్ష్మీతులిం దళములను

వాసిగ భద్రాద్రి వాసుండు నరసింహ

దానుని పూరయ నివాసుండె యున్నాడు

ముఖారి - ఆరి

సరణమూ(లు)

రాజకుమార పరాకు - రఘు - రామ! శ్రీరామ పరాకు
రాజీవనేత్ర పరాకు - థక్క - రాజీవమిత్ర పరాకు
కాకుత్సుతీలక పరాకు - నవ - కప్పురాతిలక పరాకు
కందర్పజనక పరాకు - థక్క - కాయ మునిగేయ పరాకు
యుందువరన పరాకు - రశ - స్వందననందన పరాకు
భుర్దుల్నిలయ పరాకు - రామ - భద్ర సుశేష పరాకు
రుద్రాదివినుత పరాకు - లోక - తుద్ర సంపోర పరాకు
నరసింహాహోష పరాకు - జగ - న్యాధ మహోత్స పరాకు
మహోరాజ కుమార పరాకు - రఘు - రామ శ్రీరామ పరాకు

ముఖ్యారి - ఆరి

పద్మా

రారా రఘునందన బీరిచినఁ బల్గ్ వేర భక్తచందనా
రారా నను గావవేరా యసిపిల్స్ గారడమేల కమలామనోవార

సరణము(య)

సాకేతపురవాస నీకేల దయరాదు
లోకయగా నెంచి వ్యక్తయిష్టాక

పందన విధి ససందనార్థిత నీదు
మందహోస మోము చందము జాపరా

బాగు బాగాంమేను బగవాడనా నీకు
సాగడముగ జాపి జాగేలచేసేవు

మోమాలేమియు లేక మోమైనఁజాపక
బాముల బెట్టిద్దవేము యమా ర్షులు

గరిమతోడెళ తూ.ము సరసింహాసుని
మరువక బోచె వరథదాదివాస

ముఖారి - విక

ఎల్లచీ

నిదుర లోనియవె రాముని! సీతమ్మ నీవు! నిదురలోనియవె రాముని!
నిదుర లోనియవె రాముని! మరవతి పారిమనను రంజిల్ల!

రంజిము(లు)

ధండనమున బలుదండే దానపులను
థండేంచి బడతే వేదండరూన యాక

 ప్రక్కను కేరి పాని చెక్కి లీ నొక్కుచు
చక్కగ మరుకేళీ జొక్కుంచకను నిక

 హందుగ భర్మార్థియందు వెలయు రఘు
సందనని సేవ సంది సేయు వేగ

 కయుకు గుఱ్ఱు తశను జాపకే
అలుకఁ కేయవే ఆలినిథవేఁ

 నేరుపుతో తూము నరసింహాని వెంట
కేరి తిరిగి నిదుర జాలకయునాడు

వోహన - చౌపు

ప్రభువి

పొచ్చర్చికి యుండుచే దిక్కుతులార

అసుపల్లుచి

పొచ్చర్చికి యుందు డెలబి రాముండు నే
డేచ్యు సీతతో నింపాంద శయనించె

పరణము(౧)

పూరుషాన్వైని పుండరీకాశుండు
వాలాయముగ నేడుపసియించి యున్నాడు

ధృక్కజనములు గూడే పదములు పాడఁగ
బం కజనాథుఁడు పవ్వించి యున్నాడు

కూరిబితో తూము నారసింహాని మరిఁ
జేరి రాముఁడు శేషయునుడె యున్నాడు

వెరాపాన - రూపక

ఫల్పత్తి

జాగేల పొందెదరు సథియలారా వీంరు
స్వాప్ని వేంచేసు సమయ మిండ కౌమ్యా

చరణమ(అ)

ఆదిగో కాహాళరవము యిదిగో భేరీనినద
మదిగో మురళీనాద మదిగో వినరమ్మ

బృందారకముని బృందస్తువము ఉపే
అందంద విననంశ్య నదిగో గనరమ్మ

అశ్వాళే ధూళి యిదిగో మిన్నందెను
విశ్వ మేలెడు విభుడు వేంచేయునమ్మ

ఆదిగో ముక్కాధత్త మవిగో వింజామరలు
ఆదిగో తురగరాజ మదె చూడరమ్మ

వీరి శ్రీభుర్మార్తి వీరరాఘవకౌరి
నారసింహాని భోవ నదె వచ్చునమ్మ

యదుకులు కాంభోబి - చాపు)

ఎల్లామీ

సెలవా మాకేక - సెలవా రామయ్య

అసుపుట్టి

సెలవా మాకేక శరణాగత వర - భరణ భవతరణ రామయ్య

చెరణము(య)

కలంటైనను గరిచి గోర నిను - గ్ర్యాన్ గోరెను రామయ్య

శరణాజ్ఞంబుల జాడక నిముషము - పైపలేనుగదవె రామయ్య

కరుణమాలి నను బ్రహ్మ యాగశిని - గావించెను గదవె రామయ్య

ఏపి సేతు సేనెట్లు పైతునిక - సేపిగతింపో గదవె రామయ్య

సానోముఫలము లిటుయాముల బెట్టగ - స్వామి యేమనందు రామయ్య

నిస్మాదించి చనుటకు నామది - రాకస్మాది యేచిసేతు రామయ్య

ఎన్నివిధములను నిస్మైకానీమఱి - యస్యమేఱుగ గదవె రామయ్య

మరలవత్తు నామనరిరె గైకోసి - మది దయ యుంచదగి రామయ్య

వరభర్తాచలపుర రఘువర నిను - వరల జాలమేల రామయ్య

శరణ శరణ మా శరణేరె రఘువర - కరుణార్థరణ! రామయ్య

గరిషుతోడ నరసింహానునకు - గతి నీవెకాపె! రామయ్య

యందుకులుకాంభోజి (ఆనందైశ్వరి) - ఆరి

పట్టవి

రామ రామా యన నోరు రాదటే - ఓ మనసా!
వేషపు రుచుల్ల గోరుచు - వ్యోమమై తిరిగిదవు గాని

చరణము(౬)

ఎక్కడ తలిరంత్రులూ నీ కెక్కడ యన్నదమ్ములు
యొక్కటైన గూడ దారు వట్టిటు లింతే గాని

సారము లేసటే యా సంసారము దరింపలేక
పూరి సేయనట్టినరులను - చేరి వేడకొనెదుగాని

నేను నావా రనుమాట - నిజముగా నెరనమ్మి దురథి
మానీమై తిరిగేవు ముక్కే - మాగ్గ మింతైన గానవు

చక్కని వచితల జూబి నిక్కి వ్యోమమై దుంతో
మక్కువచే లిక్కి వ్యోమే - మమతల దిరిగిదవు గాని

చేరరాని వారిచెంత జేరి కారుమాటలాడే
యూరక హార్ధు గడిపెదు - నారసింహాదాను గూడే

యముకులకంఠోజి (కన్నడ) - ఆరి

ప్రభు

కశలమా భద్రాచల నిలయము

అసంప్రభు

కశలమా రఘికులు శుభవార్తలు
విశదముగా వినమేశక గృగ్నసు

పరణము(లు)

కశలమా రఘుకులేఖరునకు
వసుధాత్మజయమగు హరిజనేత్తకు

శ్రీమ రావణుని ప్రియముతు దునిపిన
స్వార్థి కౌచిదుడు సౌమిత్రి కచటను

వనధి దాలీ రఘువరుసతీఁ గనుగొని
పని వినిపచిన పవనాత్మజానకు

భయముతోడ ద్వార - పాలకళై సుర
చయము కెక్కుగగు జయమిజయులకు

పరమథ్రీగల ధావళ్లాలు శ్రీ
వరుని స్వజనులగు వైష్ణవ వివహము

ఆరిఁ రాత్రి పగలనక యూడేగము
వరుసంజేయు పరివారములకు నెల్ల

జనన మరణములు సరకుగోసక హరి
గనుగొని ధన్యతఁ గను నిజయాసులు

చుట్టుకోవెలల సాంపగుస్వాములు
గట్టపై వెలసిన ఘనులు సృంపాలు

అందముగా పురి ముందర సెలక్కును
సుందరమగు గోవిందరాజులకు

థూజములును వరపుయ్య గతమియు
రాజిల్లు నగరము రఘగోపురమును

పేరీవ్యజనములు మించు చతుములు
చాలఁఫేరియును సరసనవుపతులును

ఘనతరమగు పరికర యుగ్రాము
అనుపుగ రామకల్యాంచమంటపము

తరముగాని సుందరతనేత బహు

రంగుగ పైడేరంగు ప్యటముగల
అంగజవిభుడగు రంగనికేని బహా

రామనామ మధురామృత సారము
శ్రీమద్రోలు శ్రీరామలింగునకు

మొనసి దాసులకు వెరాత్తలిచ్చుకు
దనరియున్న ద్వారశి మంటపమును

సంపర లోనాడు స్వాధీన సీతలును
యింపాండెడు పవళింపు గృహమునకు

లీల భద్రగిరి నేలు రాఘవ
శాలార్థము కరి పాయ చయములకును

తప్పక జనకజ ధైనమునకు కడు
నౌప్పగుచుండెడు నుఱ్చ షణములకు

సారరహిత సంసారపరమోనిథి
చీరి దాఖుటకు మెలగు నావలును

చెలగి త్రిము సరిసింహాదాసునకు
బలుపొపగు శ్రీభద్రగిరీశుడు

యదుకులకాంభోజి - ఆట

పట్టణి

ఆరగించవయ్య రాఘవ అతివతోడను నేరములెంచక
ఆరగించవయ్య మంచి ఆరలే పండులు చెఱకు పొనక

చరణము(అ)

దోరమామికి ఖలములు పనసతోసలు మంచి తేనెక్కుర
ఊరుగాలు పెరుగు వలిరి తీరు పులించొ గిరము తిరుచీన
పాలు వీగడ కండ చక్కుర బంగరు గిన్నెలతోడ నే
దానమా నసాంబుజ వికాన శ్రీధర్ముల నివాస నీ
థూసుతాథిప నారసింహ దానపోళక దాశరథీ

యుదుకుకాంభ్రజి - ఆట

ఫలాచి

చాలూ రాములేవ దోరికెన చాలూ - రంగబోవ దోరికెన జాలూ
చాలూ యికనేల నితర థూపాలకు వేడ జాలనే సభీ

ప్రశ్నాము(లు)

చాలూ మేలనుచు భవణాలమును జిక్కి జాల బడల నింకేలనే సభీ

ఆలుబీడ్డలను జాలితోయి జాలితెంద నింకేలనే సభీ

యేలనింక పూటలేల సరసింహాపాలకవీ గన జాల మేల నిరి

యుదుకులకాంభోజి - ఆట

పథ్మవి

నిద్రుర బుచ్చవే రాముని నీవు మంచి సుద్రులు చెప్పవే భాచిని
 ప్రార్థు వాఱోయే రద్దు వలరిక నొర్లికతో చేరి ముద్దియరో నేడు

చరణమ(అ)

కనకంపు తొట్టలోనను నొంపుచీరగ
 వినయంపు వాటల మనను రంజిల్ జేసి

కెందమిగై సుమముల చందుము గేరుమో
 మందుము గలవాని సుందరీమఁచే నీవు

శ్రీకరముగ నరసింహాని రత్నిందు
 పొకారి వినుతుని భద్రార్థిశని

యాదుకులకాంభోజి - ఆరి

పథ్యాలి

ఇదిగదా సుదినమునకు మూలము ఇదిగదా

వరణము(లు)

ఇదిగదా బ్రహ్మరూప కందని పదవి
యనుచు యోగులు ధ్యానింతురు

యాగ యజ్ఞ తెంయోగముతెల్లను
బాగుగటేయక థక్కే గౌల్యుపుకు

అరసి థక్కజనములు దినమును పొ
త్సృసిజమున థవహారమని కొల్పురు

శ్రీమ థర్మికిరి ధాముడైన శ్రీ
రాము దేతడని రచియింతురు సదా
వాసిగ నరసింహ రాసునేలు కృష్ణ
దాసి కంటి విక థస్యల వైతిఖి

యందుకులుకాంథోజి - ఆరి

ప్రభువి

ఎందుకే యావట్టే బాధలు - నీకందుకే ఎందుకే బాధలు
శెందుచు నుండిద వందుముగా ముచి - కుదురుదర యున

పరిషయ(య)

సందడియడి భయు మందుచు నుండిద
వందుముగా రఘునందను పదయుగ - మందునఁగల
మకరందము గ్రోలక పందివలెను మదమంది తిరిగిద

ఇంద్రియములచే - సందడి లకుచును - నీందు సుఖము లే
రని మును వినుచును ముందు జరుగువారలఁ దా గనుచును
పొందుగ హారి గోవింద యునపు నీ

కామారులచే గట్టువడుచు భువిఁ బామఁరజనముల
వేమరు వేతుచు - నేమము చెడి యుముని - పురికే
నేగుచు రామ రామ శ్రీరామాయణబిక

చేరువలై మృత్యువు గనుపట్టగ దారా - పుత్రులు తమగళి
కేష్వగ - పీంరి శ్యాస కుత్తుక కెగఁరట్టగ -
నారాయణ నారాయణ యునపిక

వేరెవ్వరు లిక్కెక నీకను గల - వార మనుచు గర్భింపగ లోకను
శేరి తూము నరసింహానిఁ గూడెయు -
దారిఁ దెరిఁఁ శీహారి హారి యునపిక

యుదుకులకాంటోజి - ఆరి

ప్రభువి

కరుణ యేదిరా రంగయ్య నీ

శరణము(లు) :

కరుణ యేదిర కమలామనోహర

శరణని తేరిన తేకొనవిక నీ

పేఖారి నటంచు దోష మెన్నెరవు నా

హోషికుటవు నీవె - శేషయన నీ

తీరైన రయథయకాపేరి మధ్యమున వి

హోరము సల్పు వ - య్యారిరంగ నీ

గరిమాకోడ్చాణ తూము - నరసింహాదాన హృ

తుమ్మి నిలయ నీ - వరచితవోర నీ

యదువుకుంభోజి - ఆరి

పద్మాలి

పదరే సథియలార వీరు పదరే చూతాము
సరయుడో రామునైపై పూలచెండ్రు వేతాము

పద్మాలి(లు)

వెలరి రామునైపైన బంతి వేయు వేళను
చిఱుకలు కలకలమని చెలియు గూసేను

భావామణైపైన బంతి రాము డేయగ
కోపల పికములై గూయసౌగైను

తాటంకములు గల తామరసౌకై
నీటుగ రాముని బంతులాట చూతాము

ముణ్ణులసరము లల్చాడ మురితరాముఁడు
నిత్యానంద మెయిపృ ఆడఁఁర్పు జూతాము

వీరి భద్రాద్రిని తూర్పు నారసింహాని
జేరి పోచు సీతాపూర్ణిమోరుని జూడ

యుదుకులకాంభోజి - ఆరి

పట్టవి

మనసా నీకీ దురధిమాన మేలనే
శ్రీవసమాలి చక్కథర వైకుఱాయ్యతా యనుటకు

చరణము(య)

పరులను యాచీంచుమంట పరుగులు పారెదవ్యాని
పారినామస్నురణకు లీకాసక్తి స్ఫృటి దేమందు

కారుమాట లాడె ప్రాద్రు గడవ జాచెదవ్యాని
కమలాట శ్రీనారాయణ కౌస్తుఖాభరణ యనవు

ఆశాప్రాశములఁ దగిలి గౌణి నీళ్లదవ్యాని
కేశవ ముకుద హృషీకేశ రమేశ యనవు

పొట్టకొఱక్కు బహురట్టుఁ చెందెదవ్యాని
గట్టిగా రవిపంశత్తిలకు నెట్టయిన సేచింపలేవు

భారమింతైనలేక సంసారవాంఘుల దిరిగేవు
నారసింహానవరద నారాయణ యన నేరవు

యుదుకులకాంభోజి - ఆరి

ఎఫ్ఫెలీ

శరణ భద్రుశేల నాయకు - కావు కావు
 శరధిగర్పురథన సాంయకు

చరణము(ly)

కరుగదాంచె నేమ్ము హృదయము
 నన్ను లోవ గరుడ రా దిదేమి పాపము

పలుక వేమి సేయువాడను ఆన్నిటీకేనిఁ
 బ్రాషు నీ వచి యున్నవాడను

పాపరులను తేర నంటిని నేడు నీ
 పారయుగముఁ జాపు మంటినీ

ఘోర సంసారవార్ధిని మునగ లేక
 కోరి మిమ్ము గొల్లు నంటిని

నారింహాన పోషక భక్త హృదయ
 నలినపిత శత్రువురూషక

యమునాకల్యాణి (సింఘభైరవి) - ఏక

ప్రఫువీ

కావేరింగా నను కానవేరా

ఆగుప్రభువి

కావేరింగా నను గావృషునుచు వేద
రావేరి సేతురా రాకమూరా

ఎరణము(లు)

కోమలాంగుతెల్ల చామరలింధుండ
నా మొరాలింపవో కామజనకూ

సేవకచదను నన్ను లేకొనుమంటి నిక
నివే గతించుంటి - నీరజాత

పొతకుచడ నటంచుఁ బట్టు వీడెరవు నీ
చేత గాకున్నానేలు - సేతునో హారీ

జాల మేల నే నీపాలిలేవాడ భక్త
పొలనలోల కృప నేలుకోర

కోరికతోడ తూర్పు నారసింహానుని
జేరి రక్తింపవే మురారికారి

యముసాకల్యాంగే - ఆది

ప్రభు

నారాయణ శ్రీమన్మారాయణ

నారాయణాచ్యుత నగథర

నారసింహామా అనంత కౌరి

చరణము(లు):

పన్నగశయన సుప్రసన్న దీసుల
బ్రోవెకన్నా విదేహి శ్రీమన్మారాయణ

నిన్నే నమ్మితినని యుస్సువాడను
నన్ను మన్నింపవయ్య శ్రీమన్మారాయణ

ఎన్నదు పరుల వేడకమ్మ వాడను
నన్ను కన్నడ సేయకంట్య నారాయణ

మారకజన మేరుధీర పావకసమ
సుదర్శనథర శ్రీమన్మారాయణ

వేరే నీకన్న దిక్కు లేరని మున్నే
నిన్ను జేరితి శ్రీమన్మారాయణ

కోరిక లిప్పి తూము నారసింహాని జేరి
కాబి రక్తించు శ్రీమన్మారాయణ

గానం : శ్రీ ఆకౌండె శ్రీవిష్ణు రాజూరావు, కాచేనాడ.

యముసాకల్యాణి - ఆది

ప్రథమి

రామ యిందాక యెందు భోయివురు

అన్నప్రభుచి

ప్రమాదీర నాముందర

యేమరుండ ఘైతివా కావు కావు

చరణము(లు)

మొలక నవ్యలమేమునఁ దిలకము మెజయుగ

గులుకుచు ముద్దుల పలుకుఁ - నేను వినను

కుంకుమరసము దుప్యుచి - కుంచవిల్లు చేతఁ బల్టీ

శంఖచక్ర ధారుడైవి - హంకముగా సాగసుచీరిన

బంగారు చెరసుల చీరలు - రంగచీరగ దాలిచి యు

ప్యాగుచు భుర్జాచలంబున - సంగతిగ మాసితను గూడక

చందురు కేరుమోమున శ్రుమ - లీందు కడములూరగా

మందహసము మెజయుగా - ముని బృందము సన్మతిసేయుగా

శీకరమైన వీపరములు - నరసింహారస్తోరములు

పాకటముగ భవహరములు - శీభరుశెలాభరణములు

పౌర్ణమిక (రూపక)

శ్రీరామ జయరామ శ్రీసీతారామ - శ్రీరఘుకునోమా శ్రీతకామ
 కస్తురితిలకంకేతథాలూ మునిలోలూ - ఘనకంచనచేలా సుకపోలూ
 సరయుశ్చరివిహోరా శరనిధిగంభీరా - సురరాజుచలభీరా సరవర
 రఘువీరా రణశూరా రఘణీయహోరా - మఘువైరివిదూరా సుకయూరా
 వామాంకష్టత సీతా సౌప్రిత్తి సమేతి - కామారివిసుతా ఘనలరీతా
 రంగా రిపుమరథంగా అగరాత్రుథంగా - సంగరహిత జనపూర్ణీలథంగా
 శ్రీధర్మాచలవాసా శ్రీ శ్రీనివాసా - శుభకర నిఖాసా నీశవాసా
 వరగుణ సురనరేవితచరణా భవహరణా - వరదరామయాస్తృతచరణా
 వందిత సనకసనందా నందిత మునిఖ్యందా - కురదరన గోవిందా ముకుందా
 శ్రీరామ జయరామ

గానం : శ్రీ ఆకౌండె శ్రీవిష్ణు రాజురావు, కాంచెన్నాడ.

రేగుటి (మోహన) - ఆరి

ప్రఖ్యాతి

రంగని సేవింపు గలిగినమ్మ - వయ్యరి మోహన

చరణము(లు)

అంగన లిరువ్వరు రంగుగా బదములు

పాంగుచున్నోళ్ళ భుజంగ శయనుఁడగు

శీరుగ నుభయకావేరి మధ్యమున

బీరుచు ల్రష్వకారుఁడైన శ్రీ

నాభికమలముల నవినజూ నికుఁచ్చి

సాఫ్టీమానమున జగములనేతిదు

ఉరమునందు సిరి మెజయుచుండఁగను

శరణను భుతుఁఁ గనుగొనుచుండైదు

చారుసప్తప్రాకార సువ్యార పూ

జారమునందు విహోరకడై శ్రీ

దోరి తూర్పు నరసింహాదానునకు

గూరిపితో భవతారకచేన శ్రీ

రేగుప్పి - ఆట

పట్టవి

రామరామ యందునో అప్పుడు వట్టి పామరమున నుందునో
కాముకుడ వటంచు గాలుని దూతలు కరుఱమారి నన్ను గ్రష్టిలైట్రిడవేళ

చరణము(౧)

జపము లెఱుగైనైతి ఎన్నడు నీపు తపము సేయైనైతిని
కథవాత లైశ్యారి కర్మములను దెంది
యుపమ లేక బుద్ధియూహా రిరుగువేళ

తనువు ఫీరము గాదని బుద్ధిని మున్నె దలమకొనైతిని
ఘనమయిన తారకమను వ్యు రాత్మరముల
మహిమచేతను బుద్ధి మమత దౌగి శ్రీ

దాన మెఱుగైనైతిని యెన్నడునోక్క ధర్మ మెఱుగైనైతిని
మానాథిమానము ల్యుచ్చరింపగ నాశ్చ
గానను దూతల గనువేళనైన శ్రీ

మనుసు నిల్చైనైతిని రామునేవ మతేగి యుండైనైతిని
మరణకాలమునందు మమతిందక సీతా
వరుని ధ్యానించుటకు ఫీరమైనమతి గగ్గి

శరణుశర ఇటంచును శ్రీరాముని చర్చలై వినుచును
ధరలోపలను తూము నరసింహదానుని
ఆరసి ప్రోచు రథువరుని నామది నిరీ,

శేగుప్తి - అది

ఎణ్ణి

విషయాలు - వ్రిల్దిలు -
 విషయాలు - వ్రిల్దిలు

చరణము(య)

విషయాలు - రఘు - రాముని శ్రీపర
 తామరసంబులు దలచుచు సతతము

రాముని సుగుణోద్యముని భయరవి
 రాముని జగదధిరాముని నిఖిషము

కాలునీదూతలు గ్రమ్యవేళ నిను
 గడతేర్చుకు గతి యగు నామము

సూర్యముల కాథారు ఉగుచు భువి
 చారుతరంబగు తారకనామము

దేవదేవుడన తేజరిల్లి కడు
 పావనుడగు శ్రీభద్రగిరీశుని

శ్రీకరముగ నరసింహాసుని
 జేకొని భోచెడు శ్రీకరు నెద గాని

వరాళ్ - చాపు)

పల్లవి

పోర్ వీం యిండ్రకు ప్రాద్యనలేచి
రాలే రాములి కొల్పుకు

ఆసపల్లవి

పోర్ ప్రాద్యశోయై బోలతులార రఘు
విరువి కథల్లు విన రేపొతురుగాని

చరణము (౧)

పదునాగ్గు భువనములు పరిపాలనబేసి
నిదురలేక బదలి నిద్రించి యున్నాడు

సుందరాకారుడు సుష్టు తెందినాడు
సందడి గూడడు యిందువరునలార

నీలవ శ్వరుడు మల్లెవ్వాల పొనుపుచీర
ప్రాయు పాలికచేత బప్పించియున్నాడు

భక్తవరులుగూడి పరములు పొడఁగు
బంకజ నాథుడు పవించి యున్నాడు

ఆంతర్యమున మోహార్మాంతిచెంది సీతా
కాంతనుగూడి యేకాంతమందున్నాడు

కోరికలర తూర్పునారసింహాని యింట
జేరి రాముడు శేషయునుడె యున్నాడు

గానం: శ్రీ ఆక్రమించే శ్రీవిష్ణు రాజూరావు, కాంచెన్ట.

వరాళి - రూపక (ఆట)

ఎల్లామై

రామపోయి మెన్స్ట్రీక్ - భక్త -
కామువిరయ నౌత్ర గలుగు లెన్స్ట్రీక్

పరంము(య)

శాంతము గలుగులెన్స్ట్రీక్ - దుష్ట -
చింతలన్నియు బాయిచేయు లెన్స్ట్రీక్

పొతమతి నుంచు లెన్స్ట్రీక్ - భక్త -
తత్తీగ్గాడేవసియంచు తరుణ మెన్స్ట్రీక్

పోషింపగలుగు లెన్స్ట్రీక్ - నన్నా -
దూషించు వైరుల ద్రుంచు లెన్స్ట్రీక్

కష్టము లీర్ప్యాలెన్స్ట్రీక్ - నా -
యిష్టదైవము నీవై యేలు లెన్స్ట్రీక్

నీసవ గలుగు లెన్స్ట్రీక్ - భద్రా -
శ్రీశాఖానము చేయు లెన్స్ట్రీక్

ఆనంద భరిత మెన్స్ట్రీక్ - తూము -
నరసింహాసునిచే భోచు లెన్స్ట్రీక్

పరాళీ - ఆరి

పట్టణి

ఆదిగో భద్రార్థి - గౌతమి
యాదిగో చూడండి

చరణము(య)

మురముతో సీతా ముదితలక్కుణులు -
కదిసి కొబువగా రఘువతి యుండై

ఆనుషమా నవై యతి సుందరరవై -
దనరు శక్తమున ధగధగమెతెనిఁ

చారు స్విం రప్పేకార గోపుర -
ద్వారములను సుందరమై యుండై

పొన్నల పొగడల పూపొరరిండ్లను -
చెన్ను వీరగను శృంగారంబగు

కలియుగమందున గల వైకురము -
నలరుచు నున్నది నయముగ ప్ర్యుక్కుడే

శ్రీకరముగ నరసింహారాసునకు -
ప్రైను యుండై పథువు నివాసము

శంకరాభరణము (సారంగ) - అది

ఎళ్లవి

నిన్న జాచుభాగ్యము నా కన్నుల కెన్నులేకో! రామ
సన్మతామర ప్రసన్నరాఘవ యాపస్యరక్షణ పంకజలోచన

చరణము(టు)

యమిందుఁ జాపినను సుందరమగు నీచందుమె మరి దోచు
మందహోస ముఖ్యందవికాస సనందాది ప్యాస్కుందిరవాస

వేఅచేసినను వేరుదిక్కుకను యేరి మహిలోన
వారిణాత్! వరవారణారక్ష సురారిదసుఱిత్ కటాత్

సారసింహ సత్కృతికాసపనథరణ నాగరిష్ట ఛారణ
సారదాది ముహేనిత చరణ నవరుచి శుభకర భవతరణ

శంకరాభరణము - 47

ప్రభువి

పవడింప వేంచేయ సమయము రామ
పసిఁఁ పారుక లూని పడతి సీత కేలూని

చరణము(లు)

రసికజనులు గౌయ రత్నపొదుక లూని
పసిఁఁప వేంచేయు సమయము

ముసిముసి నగవుల మోహనకారుఁడై
మురమున వేంచేయు సమయము

రశరథాత్ముజు దేదె రయతోడ నరసింహా
దాసుని ప్రార్థన దర్దయుఁ జేకొని

శంకరాభరణము - ఆట

పద్మాలి

రామరాము యనవే - ఓమనస్స శ్రీరామరాము యనవే
రామరామయనవే రక్షించుమనవే - కామాదులను ద్రుంచి కడతేర్పుమనవే

చరణము(లు)

ఆరిషయ్యగ్రహముల ద్రుంచి - యారింటై మించి
యురలి శ్రీరాముల - నాశ్యయించిన జాలు

శరణాగతుల నెల్ల - జేక్కిన్నిప్పోచెడు
వర రఘువీరుని - వ్యు రింపుచును సీతా

పరమదంయాళాశైలై - పన్నగశయనుడై
పతితులనెల్ల జే పర్మై బ్రోచెడు సీతా

కరుణ గలిగి భక్త - వరదుడై భద్రార్థ
పురమున నెలకొన్న - దౌరకునేపరక

కరివరదుడు తూర్పు - నరసింహాసు నే
మర కుండునట యింక - నరసి వేగము సీతా

శంకరాభరణము - 46

ప్రభువి

రామా నీ వెందున్నవాడవో ధక్కరాజి రక్షణమును బూనవో
సామరణములు పండితజనములు - తామసజనములు తపిలి బాధింపగ

చరణము(లు)

నీసేవ నీప్యాజ నీనామస్యరణ నీపారధ్యానము నీక్కమటంచు
(దు) డాసి భంగము సేయుదలచి పిశాచములవలే నేడుకోల్పగ
జాచి చూడకయున్న నేక్కడనే జాతు మెవ్వరు దిక్కు సీతా

పరగ ప్రశ్నార్థోపరిదంతివరులు బలిమిషిషారి సద్గుక్తవరులు
(దు) మరియు నారదప్రముఖుల్లరు నరసి నీచరణాల్మములు గని
తరముగాని భవాళ్ళాచుట దలచి నమ్మితి దారి దెరియదు

శుక్షానకారి వాసుకి సనందాది ప్రకట యొధులు నిన్ను భ్రాంతించి మించి
(దు) యముకటి బహుసులభమని భాగవతిపురాణ సుఖాళ్ళి ప్రవ్యి
రకట నే నది గాంచి వాంచను నానచే దప్పిగొని చేరితి

కలయొనులను బుట్టే కర్కుకాండమును జేసి కడముట్టకెల్ల
(దు) బలుపుగల దుఃఖములప్పాలై లడలి సద్గురుకరుణాలేసి
సలరితాంప్రులు గాంచగోరితి సామి యింత పరాకేర్చికి

దురితుల్లోగడు దుష్టుడనైతిని కరుణచే దానసంగతి గల్గి పడ నీ
(దు) భరముగల సంస్కతిని విడి యాతరిని శ్రీనరసింహారావు
ఘ్రాంతిక జనములు నీలు ధన్యతగాంచితిని భద్రాది శ్రీరఘు

గానం: శ్రీ ఆకౌండె శ్రీవిహస రాజారావు, కాంచెన్నాడ.

శంకరాధరణము - ఆరి

పద్మాలి

విషువుకథలు - రఘురాముని -
నేపురకథలు - మనసా

ఆముఖాలి

విషువుకథలు - రఘురాముని మృదువద
తాపురసంబులు దలపున నుంచుము

చరణము(య)

మొత్తముగా కథ మెత్తి కుత్తుకకు -
హృత్తినాచేళను - హరిస్సురణము మఱి

పంచప్రాణములు పట్టే శీర్యటకు -
మించి మృత్యువు - గనుహించు సమర్పమున

నవ్వికలేరిరి - నాయగు - దినముల -
బోమ్మలాట యనినవ్వి శ్రీరాముల

డాసినరూతల - వేసము - గని ధృతి
బాసి బెగఫతతి భద్రగిరీశుని

దార పుత్రు లనుతలవు మఱి తూర్పు -
నరసింహాండెర నవ్విన రాముని

శంకరాథరణము - ఆది

ఎళ్లరి

నමානමා දාශරත්හ නමානමා

ఆనపట్టచి

నමානමා సుజగావనదీతా -

సుమసుత యమభోత - విమలకట్టా

వరణము(టు)

కణిక సుతాధ్వర కశలధురీణ -

వసుమతి సుమహాత పసరుపూసంయనా

ఆనుజ సతీయుత - ఆజధవేషిత -

దగుబక్కలాంశిక - దశముభూరణా

వరథర్మాచలవాస విలాస -

ధరణి నారసింహ - దాస విలాస

శంకరాథరణము - విక

ప్రభువి

సందడి సేయవలదు రాకలే! సుందరులార!

చరణము(లు)

సందడి సేయవలదు శ్రీరఘు సందనుదు నేడు సీతా
మందరయా సతోడఁ గూడ పొందు సలుపుచున్న వేళ

ఇందువరసలార పీరు మంద మందమునను పెటు
లుండి పాడనేల శ్రీ గోవిందుడు నిదురించువేళ

వేఱ పీణాల బిపుడు వెలదులార సేయవలదు
జాళడై రామచంద్రుడు చెలియతో శయనించెను

నీరణాప్రకణుని తేరి నారసింహాను డేపుడు
ధిరుడై పదముల్లోతుచు గోరి కీరన సేయువేళ

శంకరాధరణము - చాపు)

ఎట్లి

దారిద్రుడని మా - సరసమునకు రావేమో తగునా జగన్నాథా
భూయిశుడవు నీవు - భూమిలోనను విషము
బుట్ట నీకు లేదు పుణ్యాత్మక వీవు

చరణము(ఇయి):

సితరంతైషైని భా - సితకోలే సూర్యులగళి వించు తేజమున
అతులిత విధవములంది తిరువీధుల యుందు
స్వతి వేంచేయు గౌణింద పరాత్మర

కరిదీపికలు వేయుఁ గర మర్మితో గాంతి ఘనతిపిరము బాపగా
సరసతతో దేవ సతులు నాట్యముచేయు -
పురణనుతెల్ల భాసురముగ గౌణగ

భేరి మృదంగ కాపాళ రపములు ప్రోదుఁ జారు వింజాపురలు
వీరి షైఖవు లేదు మెచ్చిన శ్రీరామ -
తారకనరసింహ దాసహోవక నేడు

శహాన - ఆరి (ఆట)

ఏషి

వరదునిఁ గంటేనీ - కంచి వరదునిఁ గంటేనీ
సురువిరంబుగ థక్కాళీప్పవరదుడై వెలసిన

చరణశయ(లు)

పాండుధత్తము మెజయు నుభయ - పార్క్యూములను భాగవతులు
దండెగ వింజామురలు వీవ - దైవశిఖమఁ వేంచేసుడు

యేపు వీరిన అగతురంగ మెక్కి వయ్యారిచూపు లలరగ
గోపురమ్మారమునందు నమిత కోలి సూర్యకంతితో వెలసిన

మకరకుండల యుగళము - మహిత రత్నకేరీఱము
ప్రకలీత కాస్తుభంచరము - ప్రేమ గులక బిరలిర వేంచేయు

కనకచేలము మెజయుగ - కస్తురి తిలకము జారగ
మనసు రంజిలచేయు కసుము - మాలికతెల్ల శోభిల్ల వేంచేసుడు

పోగ నరసింహాస హృదయ - నివాసుడై థల్రాచలంబున
భూసుతా సహితుడెన రామునిపడెచి దాలీ పొందుగ వేంచేయు

శఖాన - ఆది / సౌరాష్ట్ర - ఆది (అట)

ప్రభువి

వినావే శ్రీరాముని కథలు - నోట్లు

ననవే - శ్రీరాముని కథలు

ఆసుపత్రిలి

వినావే రాముని కథ - వీసుల నిండను

మనుజాధముల వేడు - మాట లడేగి నేడు

వెరణము(లు)

అనిశము పొట్టకై యా త్రితోడ నీపు

పణియాని తిరిగిన - ఘలమేలి గంలేవే

విషంబాదులను గూడే - వీళ్ళాటబిగుచు నీపు

విష మమృత మని గ్రోలి - వైళ్ళాట తెలియక

పనిలేనివోటను పనులు కల్పనచేసి

శునకమువలె తిరిగి - చౌప్పురుగైతిచి

వాసిగ భర్తగిరీశుని దాసాను

దాసులతో గూడే - తలపు లడేగి నీపు

సురులిరముగ తూర్పు నరసింహాసుని

వెఱింపఁ లోక వివేకముతో నీపు

శుద్ధసాపేరి - అట

ఎట్లాచి

వసఖాంధవ వంశ - వార్షికోముని రఘువరుని జాతము రారె
(దు) ఘనముగ దేవతలు హాగడగగ - కమలములరుచి మించుపరములు
కరుణతో థర్పుని శిరంబున గరియఁ చేసి థరను పెలసిన

చరితము(లు)

దశరూపు దెదె సేడు దశరథ తనయుడై దశ దిశలను లోవ దశముఖు మద్దించి

(దు) విశదముగ త్రీదశులు విరింబియు పశుపతియు కుభజవిష్ణులు -
కణికతసయుడు లోనుగాగల కోవిదులు గొసిరూడ పెలసిన

తంత్రే మాటకష్టై రండకాటువి కేగి - గండు వీంరిన రిష్యుల ఫండేంచి వౌసుల

(దు) నిండు వేషక లౌరుడఁ జేసియుఫండ దీపేసలందుకొని
భూమందలంబున దీనజనులను - మెందూగా రత్నీంపఁ దలచిన

ధీరుడై రాజకుమారుడై మన్మథ - కారుడై త్రిజగదాభారుడై వారక

(దు) సూరిజన మందారుడై దరిఁచేరి శ్రీనరసింహానుని
కూరిచితో బోపంగ - థర కోసలాధిష్టుడై చెలంగిన

శ్రీ - ఆట (భాష)

ప్రభువి

పవరీంచెనమ్మా! శ్రీరాములు! పవరీంచెనమ్మా!

ఆనుపెల్లవి

పవరీంచినాడమ్మా పన్నగాధిపు తైని
పంకజనాథుడు పదతి సీతను గూడే

పరణము(లు)

ముంగురులును జార ముసిముసినగవ్వుల
ముచ్చులాశము ముద్దుల మాతండ్రి
తళ్ళు కస్తురియొట్టు కఱుకుచు నుండగ
దానుల శ్యారయ నివాసుటై నే దేదె
వాసిగ భుల్లార్చి వాసుని సన్నిధి
దాన వరదరామదానుడు గోలేగ

శ్రీ - ఆట

ప్రభువి

పవడింపవయ్య! రామయ్య! పవడింపవయ్య!

అనుభూతి

పవడింపుణీ శేషపర్యంకమందున
కవగూడే సేవక గణములు గౌల్యగ

పెరణము(లు)

నొంపైన యువిరలగుంపున వీణవా
యింపు లాలింపుచు నింపాందుసతి గూడే
చీలుకల కొలుకులు కణుకళియ్యని ముద్దు
పలుకు లాలింపుచు పాతి సీతను గూడే
తిరముగ సాకేత పురమున నెలక్కొన్ని
నరసింహదానులి నరసింహచేడహాన్ని

సాహిత్య - ఆరి

పట్టణి

నేడు గూ రఘురాముని పదములు చూడగల్గే మనకు చూడండి రౌలైజన్స్ ఫలంలని చేపియ నామది వీడిఎ టోచ్‌ఎంట్

చరణము(య)

రాగారులు విడునాకే మనమునను - దయాగులు గొలిచిన దయాగ్యమేషో భా -
గీరథి గన్న భాగ్యముననే పారి -ధక్కులు సేవకు బాత్తుడ నగుటనో

శామహితో నా మునుజన్మంబున నేపియ దానముల నిర్మితినో
సాముల గ్ర్యాసో సాగి నమస్కృతు లేమయునఁ జేసితి నేము యాఫలమున

కారులు పల్చుక కడమేశుకతో - గోరి పారిని మది గొలిచిన ఫలమొ -
ధారుణి సరసింహాసుడననుచు - పేరు ప్రతిష్టాకు బెట్టుకోన్నందుకు

సురథ - 46

ప్రభువి

పయన్వై యున్నాను శ్రీరాముల పాదసన్నిధికి
 పయన్వై యున్నాను పరమ భాగవతుల
 పారాళ్ళములు మనఃపర్మమందుఁ గోపి

చరణము(1)

కామక్రోధారులు ఖండేంచి మనమున
 రామనామామృతరసము గ్రోలుచు నేడు
 ధరలోని శ్రీధర్మగిరి రాఘవులయందు
 గురినిల్చి కుమరుగ కృపవశమున
 వాసిగాను తూర్పు నారసింహాసు
 దనగ భవపాశము లిటు జిబ్బి వేవేగ

సురట - ఆది

పట్టవి

ఇంతనెనరు గరీగిన దైవము లిక నెప్పరు కీర్తామా
 వింతగడ్రా బహావేదుకతో నా
 చెంత నిరిరి థరు మంత బాషితివి

చరణపటు(లు)

పగలు రాత్రీలును బదిలముగా నీ భక్తజనులవెంట
 తగిలి రయుందుపని థరల్చోపల మును
 మిగుల వింటి నే డెరె మిముఁ గంటేరి

రీనదయాళుడని విస్మయందుకు దెలొగుగూ సేడు
 మా ససమున నీమహిమ రమేషుంగని
 మత్తుఁడ నను బహామానించితివి

పరథల్కూరునీలయ్యా థపథరుపారఁ సరయుహృదయ్యా
 పరమ దయాకర పంకజాత్ కూము
 నరసింహేవన నారథారివినుతు

(మంగళశోరతి) సురట - జాల్య

ఎళ్లవి

ఆంగజెనక సారంగనయన నీకు మంగళం జయమంగళం

అనుష్టద్ధి

మువీజనములకు జీవనమునరగు పా
వనమైన వీం పారవనజములకు

వరణము(ఖ)

వనజమునను నాల్గుముఖముల బాలుని
కనుగొన్న వీనాభికంజమునకుఆందముగాను యాయిందిర కీర్మైన
సుందరమైన ఏగాదండ రుచమునకుహాగైన కస్తూరిచుక్క వాసనలీన
తోగాలేని దెగడు నీనగుమోము దమ్మికే

సురటి - ఆరి / జంగల - అట

పట్టణి

దాశరథితోడ నరిదైవ మేదే - మన -
 దాశరథితోడ నరిదైవ మేదే
 రాసులను ల్రోవు దలి రంక్రే క్రీయనొపు, మన

చరణము(టు)

గాసి బడే వేడినను డాసి కడతేర్చుబడు
 వాసి గలిగున్న రపిపంశ ధవుతైన, మన
 వీరి కాకాసురుడు చేరి యహరాథినని
 కోరి శరణన్నం గడతేరిగ్న దాత, మన
 వారినిధిగర్య మొకసారి బాణంబునను
 జార బుట్టిన దయావారిధియగు, మన
 వింతగను వార్టి నొక గంతున దాలేన హాను
 మంతు నేలిన బలపంతుతైనట్టి, మన
 రావణవితమ్ముం టోగి కావుమని వేడినను
 పావనసి జేసి సంభాష్యడైనట్టి, మన
 కూరిమితో ధర్మరిం జేరి నరసింహాలను
 వారకను ల్రోచు రఘువీరు తెసటి, మన

సురటి - ఆది

ప్రభువి

పోయవత్తు నటవే - ఓ జననీ - పోయవత్తు నటవే
 పోయవత్తు నటవే - పొందుగ నీరయ - బాయికయుంచవే బంగారుతల్లి

చరిత్రము(ఱ)

కన్నతల్లిచి కానుపుట్టి భ్రమ - యున్నకతన మదిఁ జిన్నబోకషిక
 రామునితో నను శ్రేమనేలుమని - వేమారు దెర్ముం విధము నీదెకద
 తల్లడేలై నా యుల్లము నీకృప - జల్లపె నౌలై జల్లనితల్లి
 వర భద్రాచలమున శ్రీరఘువరునకు - సత్తివై మెఱసినచక్కని తల్లి
 పీర మతితో నరసింహాసునకు - సిరు లొసగూర్ముం కరుణాకరి నే

సురటి - చాపు

ఎళ్లవి

నీకు నాకు దంటలే శ్రీరామ - నిన్న విషచిహోనులే
 నీకు నాకు దంటగాక యాధువిలోన ననేకుఱ గల టైతే నాకేపి పని యక

రచణము(లు)

పతితుడ నేను పావనుఁడ వీపు - నాకు
 గతి నీపు నే నీకు సతికూర్చు దానుఁడ

శరదాగతత్తులా శపథపరుడ వీపు
 శరణి వేడెడు చతురుఁడను నేను
 కారుణ్యనిధి వీపు కరినబిత్తుఁడ నేను
 భారకచవు నీపు పాత్ముఁడ నేను

దాతు నీపు దానుఁడ నేను - బ్ర
 భ్యాతిపరుడ వీపు థీతాత్ముఁడ నేను
 కూరిపితో భక్తోద్భారకచవు నీపు
 నారసింహాఁడను నామధేయుడ నేను

సారాంశు - ఆది

ప్రఖ్యాతి

ఇంకా సంసారముతో బౌందేలా - శ్రీరాముని దలచక

అనువాది

ఇంకా సంస్కృతి పంకములో యమ
కేంకరులకు బహాకొంకులు దలచితి

చరణము(లు)

దారపుత్రులు తల్లిదంత్రులును
రారు నీకు మళ్ళీ దారి చూపుటకు

ధనముకై తన తను వమ్మియు మరి
ఘునదుభములను గాంచి యఱించిని

నేలేవఱకుబహాకోటి జన్మములు
సూరీ దష్టి పరిపాలీ గాంచిని

బంధుజనమ్ముల బంధకములఁ ఇఁడి
దంధనమున మరిఁ దలపక చెడితిని

లోకవార్తలకు లోనై తిరిగి వి
వేకము మరచితి వికతనమ్మున

దౌరలకు దౌర్లై ధరణిజవతిరై
మెజిన శ్రీరఘువరునిఁ గౌల్యకను

వాసిగ భద్రకిరీశుడు నరసింహా
దానుని బోవను దయ గలిగునా

సారాంశ - అది

ప్రభువి

విదిరా నీదయ రాజ నాట్

ఆసుప్రభువి

మురుగురు మృగులు పరములు నామది
సరయత వేడితి సామజవరద

పరిషాము(౩౩)

ప్రమతో జూడర స్వాధీన పరాకేలర
రామా యని సే వేషపురు మొఱ లిడ
కాచిత మొసగవె కాంచనచేలా

యేలర యాచల వేలర నాళో
మేలురా న స్నేలుటీదే జూలురా శ్రీసితూలో

పాసిగ వరరామురాస వికాస
ఆ శ శీనివాస భద్రాచలదాస మానసాభితోపా

సౌరాష్ట్ర - రూపక (ఆల)

ఎల్లారి

భజనాచేసే విధము తెలియండి - జనులార వీరు
నిజము గనుగోళి మోదమందండి

అనుష్టురి

భజనాచేసే విధము దెరియక -
నిజముగా పారిభ్రత్తులనకొని మద
గజముఁ దెగ్వైయలేకయు -
సుజనులని తిరుగంగ నేలను

పరిణము(లు)

వారు వీరని యెంచుకోకండి - నరులార వీరు
నోరు చచ్చిస్తారు కాకండి
వారు వీరని యెంచులెల్లను
సారము లేసట్టే చీనత
బోరుఫులకే గాక పుయ్య
ధారి కథలం దేఖి యుస్కుది?

ఇందు ఉనుకొని యిగసి పడకండి - జనులార త్తత్ప్రవ
ఇందుమందే మనసు నిలపండి
ఇందు ఉనుకొని యిగసిపడి య
ఇందుములు పై బెట్టుకొనను
మా నసంబునఁ బుట్టే చచ్చియుఁ
బూని మరి జన్మింప వలయును

రుమాట మాటలాడు లోకండి - నరులార కలియుగ
నాలకములో బీక్కులోకండి
రుమాట మాటలాడే వొట్ట
కూలేకి వేణుములు దాల్చుక
మాలేకి యమబాధలనే
గాలేకి లోవంగ నేలేకి

మూలట్టానముఁ దెలిసి బ్రతుకండి - జనులార వీరు
మేలిపిగ శ్రీపారిని వెదకండి
మూలట్టానముఁ దెలిసి వీలో
జాలగా వెలికేటి జ్యోతిలో
శీలమై వెలుగొందు బాలుని
నీలమధ్యమునందు దలచుక

ధరను శ్రీనరపారిని గొలువండి - జనులార వీరు

